

Laekunud ettepanekud Põhja-Sakala valla üldplaneeringu lähteseisukohtadele ja KSH väljatöötamise kavatsusele ning nendega arvestamine		
<u>Esitaja ja kuupäev</u>	<u>Seisukoht või küsimus</u>	<u>Seisukohaga arvestamine/mittearvestamine</u>
Maa-amet (Tambet Tiits, peadirektor) 11.03.2019 kiri nr 6-3/19/4242-2	1. Põhja-Sakala valla üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse joonisel <i>Joonis 6. Maardlate paiknemine Põhja-Sakala valla territooriumil (aluskaart ja andmed: Maa-amet, 18.01.2019)</i> ei vasta Tääksi kruusamaardla piir (keskkonnaregistri maardlate nimistu kaart nr 276) keskkonnaregistris arvel oleva maardla piirile. Palume joonisel <i>Joonis 6. Maardlate paiknemine Põhja-Sakala valla territooriumil (aluskaart ja andmed: Maa-amet, 18.01.2019)</i> kasutada keskkonnaregistris arvel oleva maardla piiri.	Seisukohaga arvestatud. KSH VTK Joonis 6 parandatud.
	2. Joonisele <i>Maakasutus</i> ei ole märgitud kehtivate kaevandamislubadega Metsküla liivakarjääri (loa nr L.MK/329835) ja Önniste kruusakarjääri (loa nr VILM-054) mäeeraldistele ning nende teenindusmaadele mäetööstusmaad. Palume planeeringus anda mäetööstusmaa juhtotstarve olemasolevate mäeeraldiste ja nende teenindusmaa aladele. Vajadusel võib mäetööstusmaade juhtotstarbest eraldada turbatööstusmaa juhtotstarbe.	Seisukohaga arvestatakse edasise üldplaneeringu koostamise käigus. Lähteseisukohtade maakasutuskaardile on juhtotstarbed kantud Maa-ameti katastrikaardil kajastatud sihtotstarvete alusel.
	3. Põhja-Sakala valla üldplaneeringu lähteseisukohtades on üldplaneeringus käsitletava teema <i>15. Maardlatest ja kaevandamisest mõjutatud aladest tekkivate kitsenduste määramine</i> all märgitud, et valla territooriumil asub neli liivamaardlat, üks savimaardla, kolm kruusamaardlat, kaks dolokivimaardlat, kolm (lisaks osaliselt veel kaks) turbamaardlat. Põhja-Sakala valla üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse tabelis <i>Tabel 2. Põhja-Sakala vallas olemasolevad maardlad (Maa-amet, seisuga 11.01.2019)</i> on kruusamaardlatena nimetatud kolm maardlat: Aimla kruusamaardla, Tääksi kruusamaardla ja Önniste kruusamaardla. Täpsustame, et Põhja-Sakala valla territooriumil asub ka Tääksi-Vesiveski kruusamaardla ehk kokku on 4 kruusamaardlat.	Seisukohaga arvestatud. Lähteseisukohad ja KSH VTK parandatud.
	4. Lisaks on Põhja-Sakala valla üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse tabelis <i>Tabel 2. Põhja-Sakala vallas olemasolevad maardlad (Maa-amet, seisuga 11.01.2019)</i> märgitud Metsaküla liivamaardla õige nimetus Metsküla liivamaardla ning Paprika turbamaardla õige nimetus Parika turbamaardla. Osaliselt jäävad valla territooriumile kõik tabelis <i>Tabel 2. Põhja-Sakala vallas olemasolevad maardlad (Maa-amet, seisuga 11.01.2019)</i> nimetatud turbamaardlad, mitte ainult Välgita ja Napsi turbamaardlad. Palume vastavalt planeeringu dokumente täpsustada.	Seisukohaga arvestatud. KSH VTK parandatud.
	5. Põhja-Sakala valla üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse tabeli <i>Tabel 3. Põhja-Sakala valla territooriumil väljastatud</i>	Seisukohaga arvestatud. KSH

	<p>kaevandamisload (Maa- amet, seisuga 11.01.2019) järgi on Põhja-Sakala valla territooriumil 5 maavara kaevandamisalade ning tabelile järgnevalt on lisatud, et Napsi turbatootmisala jääb Põhja-Sakala valla territooriumile väga vähesel määral. Täpsustame, et tabelist puuduvad Tääksi II kruusakarjäär (loa omaja Maanteeamet; loa nr VILM-057; loa kehtivus 20.11.2012-19.11.2027), Tääksi III liivakarjäär (loa omaja AS Acropolis; loa nr VILM-059; loa kehtivus 07.01.2013-13.11.2031) ja Napsi turbatootmisala (loa omaja AS Ramsi Turvas; loa nr VILM-011; loa kehtivus 02.06.2005- 28.12.2019). Palume tabelit Tabel 3. Põhja-Sakala valla territooriumil väljastatud kaevandamisload (Maa-amet, seisuga 11.01.2019) täiendada.</p>	<p>VTK parandatud.</p>
	<p>6. Palume hoida Maa-ametit kursis planeeringu edasise menetlemisega. Palume esitada üldplaneering enne selle vastuvõtmist kooskõlastamiseks Maa-ametile.</p>	<p>Seisukohaga arvestatakse.</p>
<p>Terviseamet (Tiia Luht, Lõuna regionaalosakonna juhataja) 20.03.2019 kiri nr 9.3-4/19/1520-1</p>	<p>1. Põhja-Sakala valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni võrgustiku rajamisel ja rekonstrueerimisel soovime tugineda ühisveevärgi- ja kanalisatsiooni arendamise kavadele.</p> <p>Valla hajaasustusaladel elanikkonna vähesuse ja suhteliselt hajali paiknemise tõttu ei ole ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni rajamine otstarbekas. Pigem kaasata elanikke võimalikult palju hajaasutuse programmi raames joogivee kättesaadavuse ja kvaliteedi parandamiseks ning reoveekäitluse kaasajastamiseks ja tagamiseks.</p>	<p>Seisukohaga arvestatakse.</p>
	<p>2. Kui piirkonnas on veekogusid, mida kasutavad elanikud suveperioodil suplemiseks, siis supluskohad, nii ametlikud kui ka mitteametlikud peavad vastama Vabariigi Valitsuse 03.04.2008 määruse nr 74 „Nõuded suplusveele ja supelrannale“ nõuetele. Vastavalt Euroopa Direktiivi nõuetele ja eeltoodud määruse §-le 5 korraldab supluskohta omanik või valdaja suplusvee seire vastavalt seirekalendrile. Kui supluskohas ei teostata suplusvee uuringuid, siis tuleks suplejaid teavitada, et kasutatav veekogu ei ole supluskoht ning suplusvee kvaliteeti ei kontrollita. Kui supluskoht on juba pikaajalisel kasutusel, jääb see omaniku vastutusalasse. Supluskohta omanik või valdaja korraldab suplusvee seiret ning andmed veekvaliteedi kohta kuuluvad avalikustamisele. Üldsusele ettenähtud teabe kättesaadavuse supluskohas tagab supluskohta omanik või valdaja. Üldsuse teavitamise nõue kehtib ka mitteametlike supluskohtade kohta. Täpsustada Põhja-Sakala valla supluskohtadega seonduvat.</p> <p>Maakasutuse kavandamisel tuleb silmas pidada, et tegevuste planeerimisel ei halvendata seis- ja vooluveekogude seisundit.</p>	<p>Seisukohaga arvestatakse edasises planeerimisprotsessis, vastavad täpsustused lisatakse planeeringu seletuskirja.</p>
	<p>3. Välisõhus levivat müra reguleerib atmosfääriõhu kaitse seadus (edaspidi AÕKS) ja müra normtasemeid sama seaduse § 56 lg 4 alusel kehtestatud keskkonnaministri 16.12.2016. a määrus nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid“, mis jõustus 01.02.2017. Määrata Põhja-Sakala valla maa-alal AÕKSi § 7 järgsed mürakategooriad ning alad, kus tuleb tagada</p>	<p>Seisukohaga arvestatakse. Üldplaneeringus määratakse mürakategooriad ja alad, kus tuleb tagada liiklus ja tööstusmüra siht- ning</p>

	<p>liiklus ja tööstusmüra siht- ning piirväärtused.</p> <p>4. Amet ei soovita müra- ja saastetundlike objektide (elamud, mänguväljakud, lasteasutused, koolid, hooldekodud) planeerimist tiheda liiklussagedusega teede (maantee, raudtee, tänav) lähedusse.</p> <p>Uute teede projekteerimisel arvestada liiklusest tulenevate negatiivsete mõjudega ning et tagatud oleksid kehtivad müra-, õhusaaste ja vibratsiooni normid.</p> <p>Uute sotsiaalobjektide (haridusasutused, tervishoiu- ja sotsiaalhoolekande asutused) planeerimisel hinnata, millised piirkonnad ja keskkonnatingimused sobivad objektide rajamiseks. Võimalusel märkida sobivad piirkonnad üldplaneeringu joonistele.</p>	<p>piirväärtused.</p> <p>Seisukohaga arvestatakse. Võimalusel ei planeerita müra- ja saastetundlike objekte tiheda liiklussagedusega teede lähedale, vastavasisulised selgitused lisatakse ka planeeringu seletuskirja</p> <p>Uute sotsiaalobjektide rajamist võimaldava maakasutuse planeerimisel hinnatakse, millised piirkonnad ja keskkonnatingimused sobivad selliste objektide rajamiseks. Võimalusel märgitakse sobivad piirkonnad ka üldplaneeringu joonisel.</p>
	<p>5. Ameti varasemale kogemusele tuginedes juhime tähelepanu, et ka keskkonnasõbraliku tootmise puhul võivad tegevused, mida tehakse tootmisettevõtte territooriumil (kauba või toorme toomine, ladustamine, suuremõduliste detailide kokkupanek või töötlemine, jäätmete ja valmistoodangu laadimine, väljavedu ja muud) osutada müra ning õhusaastet põhjustavateks. Tootmistegavuse müra on reeglina kaootiline ja keeruline hinnata. Ühekordsed mürasündmused ja müra muutlik iseloom võivad lähipiirkonna elanikele häiringuid põhjustada isegi siis, kui tööstusmüra vastab normtasemetele. Seetõttu soovitab amet uute objektide planeerimisel mainitud olukordade teket ennetada ning vältida tootmisalade ja müratundlike alade (eeskätt elamualade) kõrvuti planeerimist ka siis, kui tegemist on keskkonnasõbraliku tootmistegavusega.</p> <p>Amet on seisukohal, et elamu- ja tööstusala vahele tuleks planeerida piisav puhverala, mis leevendaks tootmisest põhjustatud negatiivseid mõjusid ning tagaks elamualal normeeritud müra- ja välisõhu saastatuse tasemed. Õhusaaste puhul peab arvestama mitmest saasteallikast tuleneva võimaliku koosmõjuga. Puhverala võib olla kõrghaljastusega haljasala, äri- või muu müra suhtes mittetundlike hoonete ala. Ühtlasi tuleb arvestada, et ühe- või kaherealine kõrghaljastus ei oma puhveralana müra vähendamisel praktilist väärtust, vaid on pigem visuaalse leevenduseefektiga. Müra vähendamise eesmärgil rajatav kõrghaljastus peaks puhveralana olema vähemalt 30-50 meetri laiune, et omada müra leevendavat efekti.</p>	<p>Seisukohaga arvestatakse. Võimalusel ei planeerita kõrvuti tootmisalade ja müratundlike alade vahelise puhveralade ja seatakse nende rajamise tingimused..</p>
	<p>6. Uute kergliiklusteede planeerimisel arvestada võimaliku valgusreostusega ja vajadusel</p>	<p>Seisukohaga arvestatakse.</p>

	kavandada leevendavaid meetmeid.	Üldplaneeringus määratakse üldised meetmed.
	7. Tervist toetava ja parendava elukeskkonna loomisel soovitame lähtuda põhimõttest, et kaitsevöönditesse (riigimaanteed, kohalikud teed, elektriliinid jne) ei planeeritaks uusi elamuid ega sotsiaalobjekte.	Seisukohaga arvestatakse.
RMK (Elor Ilmet, Viljandimaa metsaülem) 22.03.2019 kiri nr 3-1.1/901	1. RMK on seisukohal, et Põhja-Sakala valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise koostamisel peab olema arvestatud RMK põhiülesande täitmise võimalikkusega ja erinevad riigi maale seatavad maakasutuse või metsade majandamise piirangud peavad olema neis dokumentides kajastatud ja põhjendatud.	Seisukohaga arvestatakse.
	2. Üldplaneeringu seletuskirjas ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruandes esitada metsamaale kavandatud mittemetsamajanduslikel eesmärkidel teostatavate tegevuste osas alternatiivide võrdlused, sh käsitledes ka metsamajanduslikku tegevust.	Ettepanekut kaalutakse üldplaneeringu ja KSH koostamise käigus.
	3. RMK teeb, olles RMK poolt majandatavate metsade osas vastutavaks isikuks, ettepaneku täiendada keskkonnamõju strateegilise hindamise aruannet, sh sotsiaal-majanduslikku hinnangut, peatükiga, mis puudutab üldplaneeringuga määratud puhke- ja virgestusmaade, väärtuslike maastike ja asula või ehitiste kaitseks õhusaaste, müra, tugeva tuule või lumetuisu eest või tuleohu vähendamiseks või metsatulekahju leviku tõkestamiseks määratud metsade majandamist ja nende metsade uuendamist vastavalt metsaseaduses ja looduskaitseaduses sätestatud piirangutele.	Seisukohaga arvestatakse osaliselt. KSH aruandes käsitletakse üldplaneeringuga määratud puhke- ja virgestusmaade, väärtuslike maastike ja asula või ehitiste kaitseks õhusaaste, müra, tugeva tuule või lumetuisu eest või tuleohu vähendamiseks või metsatulekahju leviku tõkestamiseks määratud metsade majandamist ja nende metsade uuendamist vastavalt metsaseaduses ja looduskaitseaduses sätestatud piirangutele Eraldiseisvat sotsiaal-majanduslikku hindamist läbi ei viida.
	4. Üldplaneeringus, sh selle seletuskirjas palume märkida RMK poolt majandatavate metsade osas, et lubatud on kõik raieliigid, kusjuures detailsed kavad puhke- ja virgestusmaade, väärtuslike maastike ja asula või ehitiste kaitseks õhusaaste, müra, tugeva tuule või lumetuisu eest või tuleohu vähendamiseks või metsatulekahju leviku tõkestamiseks määratud aladel kasvavate metsade majandamiseks ja uuendamiseks koostatakse koostöös kohaliku omavalitsusega, arvestades metsade olemist, nende	Seisukohaga arvestatakse.

	kasvutingimusi, vanuselist jagunemist ja neile aladele planeeritavat metsade olemist ja koosseisu pikemas perspektiivis.	
Keskkonnaamet (Ene Poltimäe, juhataja Lõuna regioon) 01.04.2019 kiri nr 6-5/19/64-2	1. ÜP-s märkida ära looduskaitseaduse (edaspidi LKS) EKV ulatuses erandeid tekitavad olukorrad (metsamaa erisus1, tiheasustusala erisus1). Metsamaa erisust planeeringujoonistel graafiliselt pigem mitte kujutada (ajaliselt liialt muutuv, küll aga lisada märkusena). ÜP seletuskirjas ja joonistel määratleda üheselt olemasolevad, laiendatavad ja moodustatavad tiheasustusalad (arvestades ka LKS § 41).	Seisukohaga arvestatakse osaliselt. ÜP-s tuuakse ära viide looduskaitseadusele, kuid ei viidata seaduse paragrahvidele ega tooda ära sõnastust. Üldplaneeringu kehtivuse võib seadus muutuda.
	2. Üldplaneeringu mastaapi arvestades tuua välja olulisemad LKS § 38 lg 4 ja 5 erisuste alla minevad objektid. Näiteks tiheasustusalal olemasolev ehitusjoon, supelrannad, planeeritavad avalikult kasutatavad teed (sh kergliiklusteed), planeeritavad tehnovõrgud (uued või rekonstrueeritavad elektriliinid jmt) ja rajatised, sadamate, sildumis- ja randumiskohtade võrgustik ning juurdepääsud viimastele. Seeläbi kaoks vajadus koostada detailplaneeringut selliste objektide rajamiseks ehituskeeluvööndisse. VTK-s ei ole ptk-s 5.4 elektrivõrke isegi nimetatud. Palume täiendada.	Seisukohaga arvestatakse osaliselt. ÜP-s tuuakse ära viide looduskaitseadusele, kuid ei viidata seaduse paragrahvidele ega tooda ära sõnastust. Üldplaneeringu kehtivuse võib seadus muutuda.
	3. Uue üldplaneeringu koostamise raames tuleks läbi viia varasemate üldplaneeringutega antud EKV vähendamise kaardistamine, mis võimaldaks varasemate EKV vähendamiste nõusolekute kehtima jäämise ja kandumise uude planeeringusse. EKV vähendamise kaardistamisel tuleks vastaval joonisel ning seletuskirjas või lisas kujutada/loetleda varasemad EKV vähendamised. Üldplaneeringu tööprotsessi ja/või kooskõlastamise käigus annab Keskkonnaamet ka seisukoha, kas varasemad EKV vähendamised jäävad kehtima ja nendega võib uue ÜP puhul arvestada (kui olud on oluliselt muutunud, siis erandjuhul võib olla vajalik nende alade puhul ka uus EKV vähendamise kaalumine). Kui koostatava üldplaneeringu raames ei viida läbi EKV kaardistamist ja/või ei tooda välja, et eelmiste üldplaneeringutega on EKV-d vähendatud, siis automaatselt varasemad nõusolekud EKV vähendamiseks uude planeeringusse üle ei кандu.	Seisukohaga arvestatakse. Kaardistatakse varasemad EKV vähendamised ja vajadusel kantakse nad uude planeeringusse.
	4. Suurte üleujutusosaladega siseveekogudel (LSK ptk 9) on EKV lähtejooneks alluviaalsed soomuldade ehk lammi madalsoomuldade (AM) piir. Tulenevalt mullakaardi ebatäpsustest soovitame planeeringu koostamisel kriitilistel aladel mullastiku andmeid täpsustada või kaaluda ka teiste üleujutuste esinemist peegeldavate kriteeriumitega arvestamist (nt veetasemete andmestik, kuid täiendavate uuringute tegemist ja muude meetodite rakendamist nõuda ei saa).	Ettepanekut kaalutakse üldplaneeringu koostamisel. Võimalusel ja vajadusel täpsustatakse EKV ulatust.
	5. Kaitstavaid loodusobjektide (LKS § 4) käsitlemisel soovitame üldplaneeringu vastavasse peatükki lisada viited kehtestatud kaitsekorrale (määruse vms nr, kuup), üle-euroopalisel kaitsealade võrgustikku Natura 2000 kuuluvate alade puhul samuti viide Vabariigi Valitsuse 05.08.2004 korraldus nr 615-k «Euroopa Komisjonile esitatav Natura	Seisukohaga arvestatakse. Üldplaneeringu lisadesse lisatakse vastav tabel.

	2000 võrgustiku alade nimekiri», mille alusel alad on võrgustikku määratud.	
	6. KSH koostamisel tuleb arvestada I kaitsekategooria liikide kasvukohtade ja elupaikade nõudlustega ka juhul, kui püsielupaika nende kaitseks ei ole veel moodustatud.	Seisukohaga arvestatakse.
	7. Looduskaitsealade territooriumile jääva maa- ja veealade täpsemate kasutamise- ja ehitustingimuste määramisel tuleb arvestada kaitsealade kaitse-eesmärke. Üldplaneeringu koostamisel aluseks olevate strateegiliste arengudokumentidena tuleb seepärast arvestada ka kaitstavate alade kaitse-eeskirjade ja kaitsekorralduskavadega.	Seisukohaga arvestatakse. Üldplaneeringu koostamisel arvestatakse kaitstavate alade kaitse-eeskirjade ja kaitsekorralduskavadega.
	8. Kujutada ÜP maakasutusplaani ja/või piirangute/keskkonna/looduskaitse vmt sisuga joonisel looduskaitsealade piirangutega alad, arvestades liikide leiukohtade puhul seejuures LKS §-ga 53. ÜP-s esitada ka loodusobjektide kajastamise aeg (EELIS-e väljavõtte aeg) ning märkida, et andmed võivad ajas muutuda.	Seisukohaga arvestatakse.
	9. ÜP KSH-s viia läbi Natura hindamine, arvestades lisaks otsestele mõjudele ka kaudseid ja kumuleeruvaid mõjusid. Sõltuvalt mõjuallika ja/või planeeringu täpsusastmest teha hindamine kas eelhindamise või asjakohase hindamisena (tehtud peab olema vähemalt Natura-eelhindamine, kui valla või selle mõjualale, nt vahetult valla piiri taha, jääb mõni Natura ala). Hindamise üheks väljundiks võiks olla teadaolevate objektide ja juhtude määratlemine, mille puhul edaspidistes etappides oleks vajalik asjakohane hindamine. Viimaste kohtulahendite põhjal võib vajalik olla asjakohane hindamine ja ei saa piirduda vaid eelhindamisega. Natura erandi taotlemise vajadusel tuleks arvestada ka võimalusega, et ÜP kehtestamiseks võib olla vajalik taotleda Vabariigi Valitsuse nõusolekut.	Seisukohaga arvestatakse.
	10. 10. VTK ptk 5.2.7.1 on nimetatud Kuninga-Rimmu looduskaitseala (keskkonnaregistri kood KLO1000729) ja Naistevalla looduskaitseala (KLO1000731), mis on kaitse alla võetud Vabariigi Valitsuse 26. veebruari 2019. a määrusega nr 11 "Laane- ja salumetsade kaitseks looduskaitsealade moodustamine ja kaitse-eeskiri".	Seisukohaga arvestatud. Nimetatud looduskaitsealad on peatükki lisatud.
	11. Peatüki 5.2.7.2 tabelis 5 on hetkeseisuga keskkonnaregistris teised andmed. Põhja-Sakala vallas on 28.03.2019 seisuga 13 Väike-konnakotka püsielupaika (VTK-s 15), 6 metsise (VTK-s 4) ja 2 kanakulli (VTK-s 1) püsielupaika.	Seisukohaga arvestatud. Vastavad parandused on sisse viidud.
	12. Soomaa rahvusparki peatüki kohta teeme ettepaneku ära nimetada, et Soomaa rahvuspark on ka rahvusvahelise tähtsusega Ramsari ala (keskkonnaregistri kood RAH0000058).	Seisukohaga arvestatud. Vastav muudatus on sisse viidud.
	13. ÜP ülesanne on kallasrajale avaliku juurdepääsu tingimuste määramine ning see on nimetatud ka LSK ptk 11 ja VTK ptk 2.2.3.11. Lisaks, keskkonnaseadustiku üldosa seaduse (edaspidi KeÜS) kohaselt otsustatakse ka kallasraja sulgemine ÜP-ga. Palume	Seisukohaga arvestatakse.

	<p>ÜP koostamisel teemaga arvestada.</p> <p>14. I ja II kaitsekategooria liigi isendi täpse elupaiga asukoha avalikustamine massiteabevahendites on keelatud, seda põhimõtet tuleb rakendada ka planeeringutes, mis on laia levikuga avalikud dokumendid. Seega on I ja II kaitsekategooria liikide kujutamiseks kaks võimalust:</p> <p>a. koostada planeeringust kaks versiooni – avalik versioon ja ametkondlikuks kasutuseks mõeldud versioon (esimeses I ja II kaitsekategooria liikide leiukohti ja püsielupaiku (PEP) avalikus versioonis planeeringujoonistel ei kujutata);</p> <p>b. kujutada planeeringu avalikus versioonis I, II ja III kaitsekategooria liike ja PEP-e ühe tingimärgiga „kaitstava liigi leiukoht/püsielupaik“, s.o. kaitsekategooriaid eraldamata.</p> <p>Eelistatum on variant 2, kus näidatakse ÜP joonistel (sõltuvalt vajadusest ja planeeritavast alast kõiki (nt tiheasustusaladel) või siis maakasutuse planeerimisel olulist tähtsust omavaid (kusagil rohevõrgustikus paiknevate leiukohtade kujutamine võib osutada pigem infomüraks) kaitsealuste liikide leiukohti/püsielupaiku (PEP) ühe tingimärgiga „kaitstava liigi leiukoht/püsielupaik“, kuid erandina ei kujutata I kaitsekategooria liigi ringikujulisid PEP-e. Antud märkus peab olema ka planeeringu tekstis ja/või legendis kajastatud. Kui ÜP-ga kavandatakse kaitstavate liikide leiukohtades olulisi maakasutusmuutusi, oleks soovitatav planeeringu piirangute joonistel (kui need vastava täpsusastmega vormistatakse, näiteks tiheasustusaladel) need alad ka vastavalt markeerida (nt alana, kus arendustegevustel arvestada liigikaitse tingimustega), teavitamaks, et antud alade arendamisel on looduskaitse kitsendused, mille sisu täpsustub arendustegevuse käigus.</p> <p>15. VTK peatükis 5.2.2 GEOLOOGIA on nimetamata, et valla põhjaosas Kootsi – Navesti – Unakvere külade joonest põhja pool on Siluri Llandoverly ladestiku Raikküla lademe avamus.</p> <p>16. VTK ptk 5.2.3 Tabeli 2 lahtris turvas on valesti kirjutatud maardla nimi Paprika, aga peaks olema Parika.</p> <p>17. VTK tabelis 3 on puudu Tääksi II (VILM-057; 20.11.2012 - 19.11.2027; Maanteeamet) ja Tääksi III (VILM-059; 07.01.2013 - 13.11.2031; Aktsiaselts Acropolis) kaevandamislubade andmed.</p> <p>18. VTK joonis 7 ei näita valda täies ulatuses. Joonisel võiksid olla ka mäeeraldiste nimetused ja eraldi värviga kaevandatavad maavarad (liiv, kruus, savi, turvas jne)</p>	<p>Seisukohaga arvestatakse. Üldplaneeringu koostamise käigus leitakse sobivaim I ja II kaitsekategooria liikide kujutamise võimalus, mis on kooskõlas looduskaitseeadusega.</p> <p>Seisukohaga arvestatud. Vastav muudatus on KSH VTKS-sse sisse viidud.</p> <p>Seisukohaga arvestatud. Viga on KSH VTK-s ära parandatud.</p> <p>Seisukohaga arvestatud. Vastavad parandused on KSH VTK-sse sisse viidud.</p> <p>Seisukohaga mitte arvestatud. Tulenevalt sellest, et vallas olemasolevad mäeeraldised võtavad enda alla väga väikese pindala on nende kujutamine joonisel raskendatud. Seetõttu</p>
--	---	--

		on joonis 7 KSH VTK-st eemaldatud.
19. ÜP koostamisel tuleb maardlatega ja potentsiaalsete maardlatega igal juhul arvestada ega saa võtta seisukohta, et kaevandamine ei ole lubatud. Samuti mitte kanda planeeringusse kohustust, et maavara kaevandamise loa taotluse menetlemisel tuleb teha keskkonnamõju hindamine. Tuleb analüüsida, missugused on konfliktseid alad. VTK peatükk 5.2.3 MAAVARAD siduda ka strateegiadokumendiga „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“.		Seisukohaga arvestatakse. Planeeringu lähteseisukohtade peatükk 5.2.3. on täiendatud.
20. LSK ptk 21 kohaselt nimetatakse müra leevendamiseks kaevandamisobjektide ja müratundlike alade vahel raie piiramist. Lisaks tuleks ÜP koostamisel arvesse võtta, et tööstuspiirkonnad tuleks planeerida tiheasustusest piisavalt kaugele, sest ennekõike neist tulenev lõhna- või mürahäiring tekitab hiljem probleeme, mida lahendada on väga raske. Näiteks puidu- ja mööblitööstus (müra, lõhn), ka värvimisega tegelevad remonditöökojad (kemikaalide lõhn), linnu- ja loomakasvatused (lõhn), igasuguste vedelproduktide (kütuste, kütusekomponentide) laadimine ning hoiustamine (lõhn, müra) aga ka tahkekütusel katlamajad (suuts, lõhn, müra), karjäärid (tolm, müra) tekitavad probleeme, kui need on elanikele lähedal. Samas tuleks teha vahet saastavamal tööstusel/tootmisel/tegevusel (vt eelpool näiteid) ja vähemsaastavamal (nt erinev käsitöö, teatud väiksem toiduainetööstus), see ära defineerida ning kasutada vähemsaastavama tööstuse ala nn puhveralana. Pargid, terviserajad jms ei sobi kindlasti puhveralaks. Olemasolevate farmide ja loastatud tööstuste saasteaineete hajumiskaarte on sisendina võimalik saada keskkonnalubade taotlustest.		Seisukohaga arvestatakse.
21. Üldplaneeringu üks ülesanne on kohaliku tähtsusega jäätmekäitluskohtade asukohta ja nendest tekkivate kitsenduste määramine. Siinkohal tuleb märkida, et LSK ptk 2 on nimetatud ettevõtete jäätmekäitluskohad ja avalikud jäätmejaamad läbisegi. Oma sisult on need erinevad ja ÜP koostamisel tuleks eelkõige tegeleda avalike jäätmejaamade asukohta ja mõjudega. Üldplaneeringu koostamisel tuleb võtta arvesse riigi jäätmekavaga 2014-20208 seatud eesmärgid.		Seisukohaga arvestatakse. LSK ptk 2 on parandatud.
22. ÜP koostamisel tuleb arvestada Lääne-Eesti vesikonna veemajanduskavas aastateks 2015-2021 ja selle meetmeprogrammis olevaid suuniseid ja piiranguid ning veemajanduskavaga seatud eesmärgid ja meetmeid. Meetmeprogrammis (lisas 1) on esitatud vooluveekogumid, neile rakendatavad meetmed ja välja toodud ka meetme rakendaja. Osadel veekogumitel on märgitud meetme rakendajaks ka kohalik omavalitsus. Seega tuleb üldplaneeringu koostamise käigus üle vaadata valla territooriumile jäävad veekogumid ja meetmed selles osas, kui rakendajaks on märgitud omavalitsus. Tegevuskavas on nimetatud veekogumid, kus tuleb teatud tegevusi piirata (P), vältida (V) või piirata ja vältida (PV). Palume seda ÜP ja selle KSH koostamisel arvestada.		Seisukohaga arvestatakse osaliselt. Üldplaneeringus üritatakse vältida dokumentide dubleerimist, kuid vajadusel tuuakse põhimõtted üle üldplaneeringusse ning kindlasti arvestatakse antud dokumendis tooduga.

	<p>23. LSK Tabelisse 1 Põhja-Sakala valla üldplaneeringust ja KSH-st huvitatud ning mõjutatud asutused ja isikud võiks lisada ka teisi keskkonnalubade omanike (näitena AS Epler&Lorenz, kui Suure-Jaani Jäätmejaama operaator ja vee erikasutusloa nr L.VV/331013 omaja).</p>	<p>Seisukohaga osaliselt arvestatud. AS Epler&Lorenz on lisatud huvitatud isikute hulka. Kõiki teisi lubade omanikke teavitatakse ajalehtedes ja valla kodulehel.</p>
	<p>24. VTK ptk 5.2.4 on selgusetu, miks nimetatakse 31.12.2013 seisuga terve maakonna kinnitatud põhjaveevaru, mis on ka vale. Viljandi põhjaveemaardla varu lõppes aastal 2010. Põhja-Sakala vallas on kinnitatud kuni 2020 Võhma põhjaveemaardla varu (Silur 1025 m³/d, Ordoviitsium 3600 m³/d).</p>	<p>Seisukohaga arvestatud. Vastavad parandused on KSH VTK-sse sisse viidud.</p>
	<p>25. VTK ptk Pinnavesi: Põhja-Sakala vallas on lisaks 14 looduslikku järvele ja 11 tehisejärvele ka 21 paisjärve (paisud, kalapääsud, hüdroenergia tootmine, veekogu seisund), mida tuleks käsitleda. Pinnavesi on kasutusel ka heitvee ja sademevee suublarena, mille seisundit tegevusega mõjutatakse. Nimetatud on, et valla territooriumile jääb kokku 10 jõge. Lisaks on keskkonnaregistrisse kantud Põhja-Sakala valla 39 oja, 14 allikat, 21 kraavi ja 11 peakraavi. Kokku 141 veekogu, mida tuleks käsitleda.</p>	<p>Seisukohaga arvestatud. Vastavad parandused on KSH VTK-sse sisse viidud.</p>
	<p>26. VTK ptk Ühisveevärk- ja kanalisatsioon. Peatükk vajab kaasajastamist, kuna andmed on ebatäpsed.</p> <p>a. Vee erikasutusluba nr L.VV/325616 aktsiaselts Suure-Jaani Haldus, 11351613 (kehtivus 01.01.2015-tähtajatu). Vee erikasutuse piirkond: Viljandi mk, Põhja-Sakala v, Suure-Jaani linn, Kõpu alevik, Olustvere alevik, Kõidama, Lahmuse, Lõhavere, Munki, Navesti, Reegoldi, Sürgavere, Vastemõisa ja Ülde küla.</p> <p>b. Vee erikasutusluba nr L.VV/330112 Aktsiaselts Võhma ELKO, 10274767 (kehtivus 01.01.2018-tähtajatu). Vee erikasutuse piirkond: Viljandi mk, Põhja-Sakala v, Kõo ja Koksvere küla.</p> <p>c. Vee erikasutusluba nr L.VV/332164 Aktsiaselts Võhma ELKO, 10274767 (kehtivus 08.03.2019-tähtajatu). Vee erikasutuse piirkond: Viljandi mk, Põhja-Sakala vald, Võhma I Ülejäanud kehtivad keskkonnaloal on leitavad e-keskkonnaametist.</p>	<p>Seisukohaga arvestatud. Vastavad parandused on KSH VTK-sse sisse viidud.</p>
	<p>27. Veeseaduse § 24¹ lg 3 kohaselt kannab kohalik omavalitsus valdkonna eest vastutava ministri käskkirjaga kinnitatud reoveekogumisalade piirid kuue kuu jooksul pärast nende kinnitamist üldplaneeringule koos perspektiivis ühiskanalisatsiooniga kaetava alaga, mis ei ole määratud reoveekogumisalaks. Põhja-Sakala vallas on kinnitatud Võhma (keskkonnaregistri kood RKA0840489), Vastemõisa (RKA0840519), Sürgavere (RKA0840518), Suure-Jaani (RKA0840520), Reegoldi (RKA0840517), Olustvere (RKA0840514), Kõpu (RKA0840493), Kõo, (RKA0840525) ja Kõidama (RKA0840516) reoveekogumisalad. Palume LSK ja VTK-d täiendada reoveekogumisala ja</p>	<p>Seisukohaga arvestatud. KSH VTK ptk-i 5.4 on täiendatud. Üldplaneeringu LSK ptk-i 2 on täiendatud.</p>

	perspektiivse ühiskanalisatsiooni teemaga ja seda ÜP-s kajastada.	
	28. Põhja-Sakala valla ühiskanalisatsiooni probleemiks on reovee puhastussüsteemide olukord ja heitvee suublate kesine seisund. Näiteks Suure-Jaani linna puhasti ei taga nõuetele vastavat puhastatud heitvee suublasse Lõhavere oja juhtimist. Ettevõtte maksab suuri saastetasusid, kuid keskkonnaseisund ikkagi kannatab. Probleemiks võib kujuneda Kõpu puhastina töötavad biotiigid (puhasti amortiseerunud, kuid biogeenide ärastus peab olema tagatud), Mumsi septik (puhasti puudub) ja Olustvere biotiigid (mis suviti erkrohelised, õitsevad). Palume teemat kindlasti KSH-s analüüsida.	Seisukohaga arvestatakse üldplaneeringu ülesannete piires. Vajadusel määratakse üldplaneeringuga perspektiivsed maad uute puhastite rajamiseks. Reovee puhastamisega seonduvaid mõjusid heitvee suublatele käsitletakse KSH aruandes.
	29. Teeme ettepaneku analüüsida KSH rohevõrgustiku analüüsi käigus ka sinivõrgustikku (sh kus kattub/toetab), tegevuste mõjusid võrgustikele.	Seisukohaga arvestatakse.
	30. VTKs on ära toodud Eesti pinnase radooniriski ja looduskiirguse atlasest pinnakatte kaart, kuid radooni teemat pole kajastatud. Esialgse radooniriski levilate kaardi kohaselt on vald madala kuni kohatiselt kõrge (Suure-Jaani piirkond) radooniriski alal, kus lokaalselt võib esineda kõrge ja madala radoonisaldusega pinnaseid. KSH koostamise käigus tuleks selgitada välja, kas on esinenud radooniga probleeme ja kas mingis piirkonnas vajaks teema täpsustamist. Teeme ettepaneku lisada teema ka KSH väljatöötamise kavatsusse.	Seisukohaga on arvestatud. KSH VTK-d on täiendatud radooniriski teemaga. KSH aruande koostamise käigus selgitatakse, kas on esinenud radooniga probleeme ja kas mingis piirkonnas vajab teema täpsustamist.
Maaeluministerium (Illar Lemetti, kantsler) 01.04.2019 kiri nr .1-5/722-1	1. KSH väljatöötamise kavatsuses ei ole puudutatud väärtusliku põllumajandusmaa ja mullastiku kaitsega seotud küsimusi. Maaeluministerium on seisukohal, et väärtusliku põllumajandusmaa ja mullastiku kaitsega seonduvat tuleks KSH koostamise raames käsitleda.	Antud teemat käsitletakse KSH aruandes.
	2. Üldplaneeringu lähteseisukohtade kohta lisatud kaardil on märgitud väärtusliku põllumajandusmaa massiivid alates kümnest hektarist. Teavitame Teid, et Maaeluministeriumi poolt välja töötatud väärtuslikku põllumajandusmaad käsitleva seaduse eelnõu (maaelu ja põllumajandusturu korraldamise seaduse muutmise seaduse eelnõu nr 735 SE) menetlus Riigikogus katkes enne selle teist lugemist. Kuigi kehtestatud õiguslikke regulatsioone väärtusliku põllumajandusmaa kohta ei ole, palub Maaeluministerium väärtusliku põllumajandusmaa määratlemisel järgida nimetatud eelnõus toodud põhimõtteid. Selle kohaselt on väärtuslik põllumajandusmaa maatulundusmaa sihtotstarbega põllumajandusmaa (haritava maa ja loodusliku rohuma kōlvik) massiiv, mis: - asub küla või aleviku territooriumil, - mille suurus on kaks hektarit või rohkem,	Seisukohaga arvestatakse.

	<p>- mille kaalutud keskmine boniteet on võrdne või suurem riigi põllumajandusmaa kaalutud keskmisest boniteedist. Selles maakonnas, mille põllumajandusmaa kaalutud keskmine boniteet on riigi keskmisest boniteedist madalam, on väärtuslik see põllumajandusmaa massiiv, mille kaalutud keskmine boniteet on võrdne või suurem selle maakonna põllumajandusmaa kaalutud keskmisest boniteedist.</p> <p>Esialgsete arvestuste kohaselt on riigi põllumajandusmaa kaalutud keskmine boniteet 41 hindepunkti ja Viljandi maakonna põllumajandusmaa kaalutud keskmine boniteet 42 hindepunkti. Seega osutuvad Põhja-Sakala valla puhul väärtuslikuks põllumajandusmaaks vähemalt kahe hektari suurused massiivid, mille kaalutud keskmine boniteet on vähemalt 41 hindepunkti.</p> <p>Nagu me ka oma 12. veebruari 2019. a kirjas nr 4.1-5/262-1 märkisime, võiks väärtusliku põllumajandusmaa massiivide määratlemisel olla abistavaks materjaliks väärtuslikku põllumajandusmaad käsitleva seaduse eelnõu ettevalmistamiseks koostatud abistav kaardimaterjal. Kordame, et nimetatud kaart koostati 2015. aasta alguses, kasutades erinevate andmekogude kaardikihtide (Eesti Topograafiline Andmekogu, PRIA põllumassiivide kaart, maakatastri kaart, mullastikukaart jms) andmeid, nende õigsust looduses kontrollimata. Kaardil võib esineda näiteks piirkondi, kus põllumajandusmaad käsitlev andmestik puudub või kus põllumajandusmaa massiivina käsitletav maa-ala ei ole maatulundusmaa sihtotstarbega. Samuti ei kajasta kaart väiksemaid kui kahe hektari suuruseid põllumajandusmaa massiive. Kokkuvõtlikult tähendab see seda, et olemasoleva kaardi andmete kasutamisel tuleb arvestada asjaoluga, et see võib sisaldada vigu, ebatäpsusi või kohati vananenud andmeid</p>	
	<p>3. Oleme seisukohal, et väärtusliku põllumajandusmaa kohta tuleks üldplaneeringus kavandada sellise ulatusega kaitse- ja kasutustingimused, mis kindlustaksid nende maade pikaajalise jätkusuutliku põllumajandusliku kasutamise võimaluse ja selle kaudu riigi toidujulgeoleku. Seejuures teeme ettepaneku kaaluda üldplaneeringu väljatöötamisel põhimõtet määrata väärtusliku põllumajandusmaa maa-alade kohta põllumajandustoodete tootmist tagav maakasutuse juhtotstarve.</p>	<p>Seisukohaga arvestamist kaalutakse üldplaneeringu koostamisel.</p>
	<p>4. 2019. aasta 1. jaanuarist kehtima hakanud maaparandusseaduse § 53 kohaselt on Põllumajandusameti kooskõlastusel või loal võimalik juhtida väljaspool maaparandussüsteemi koondatud vett ehk lisavett maaparandussüsteemi. Kui üldplaneeringus elamu-, tootmis- või tööstusalade kavandamisel kavandatakse lisavee juhtimist maaparandussüsteemi, palume maaparandussüsteemi lisavee juhtimise temaatikat käsitleda ka üldplaneeringu koostamisega seotud dokumentides.</p>	<p>Seisukohaga arvestatakse. Üldplaneeringus pannakse paika üldised tingimused vee juhtimisele maaparandussüsteemi.</p>
	<p>5. Palume selguse ja üheselt mõistetavuse tagamiseks kasutada üldplaneeringu dokumentide ulatuses mõistet „väärtuslik põllumajandusmaa“.</p>	<p>Seisukohaga arvestatakse. Kasutatakse läbivalt „väärtuslik põllumajandusmaa“ mõistet.</p>

		Lähteseisukohtades parandatud mõiste kasutus.
	6. Palume lisada üldplaneeringust ja KSH-st huvitatud ning mõjutatud asutuste ja isikute loetellu Maaeluministeerium ja Põllumajandusuringute Keskus.	Seisukohaga arvestatud. Maaeluministeerium ja Põllumajandusuringute Keskus on lisatud üldplaneeringust ja KSH-st huvitatud ning mõjutatud asutuste ja isikute loetellu.
Metsatervenduse Osaühing (Ants Erik, juhatuse liige) 01.04.2019 kiri nr 4-27/L	Käesolevaga anname teada, et soovime olla kaasatud Põhja-Sakala valla üldplaneeringu koostamisse vastavalt planeerimisseaduse paragrahvile 76. Ühtlasi anname teada, et soovime oma kinnistustel jätkata tavapärase metsamajandamisega metsaseaduse alusel.	Seisukohaga arvestatakse.
Viljandi Vallavalitsus (Raivo Laidma, planeeringuspetsialist) 02.04.2019	Lähtuda Viljandi Vallavalitsuse 11.11.2018 kirjast nr 7-8/4071-1. Täiendavad ettepanekud puuduvad. Kiri nr 7-8/4071-1 Soovime teha koostööd kõikides küsimustes, kus teie üldplaneeringuga kavandatavatel maakasutustingimustel võib eeldada omavalitsuse piire ületavat mõju. Kindlasti palun Viljandi Vallavalitsust teavitada, kui maakonnaplaneeringus määratud roheline võrgustiku piire täpsustades käsitlete selle struktuurielemente, mis asuvad Viljandi ja Põhja-Sakala valla piiril, kuid millel puudub omavaheline sidusus (nn astmelauad). Samuti palun juhtida meie tähelepanu, kui kavandate omavalitsuse piire ületavate erateede määramist avalikuks kasutamiseks.	Seisukohaga arvestatakse.
Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet Kati Tamtik (ehitusosakonna juhataja) 05.04.2019 kiri nr 16-6/18-2759-004	1) Maa sihtotstarvete määramisel, samuti näiteks elamupiirkondade planeerimisel ja rajamisel tuleb analüüsida inimeste võimalikke liikumisteid (sh pendelliikumine üle raudtee), et olemasolevad ülesõidu- ja käigukohad oleksid võimalikult hästi kasutatavad (poleks vaja uusi eraldiseisvaid ületuskohti, piisab platvormide juures kõiki rööpapaare ületavatest ülekäikudest). Reeglina pole uute samatasandiliste ületuskohtade rajamine kuigi otstarbekas. 2) Juhul kui planeeritakse uusi raudteeülekäigukohti (sh kergliiklusteede rajamise käigus), tuleb need lahendada selliselt, et liikumisteid oleksid üheaegselt nii ohutud kui ka optimaalsed – arvestatakse väljakujunenud liikumisteid, vajadusel eraldatakse raudtee ümbritsevast keskkonnast vajalikus ulatuses aiaga, likvideeritakse omavoliliselt tekkinud ületuskohad. Nõutav turvavarustus ületuskohtadel peab olema toimiv ja lahendatud nii, et	Seisukohatadega arvestamist kaalutakse üldplaneeringu koostamisel.

	<p>seda kasutatakse õigesti (märgistus nähtav, puudub möödapõike võimalus);</p> <p>3) Võimalusel tuleb vältida raudteeni ulatavate tupiktänavate projekteerimist, sest see loob soodsa võimaluse ebaseaduslike raudteeületuskohtade tekkeks. Ebaseadusliku (illegaalse) ületuskoha all mõistetakse nn isetekkelist raudteeületuskohta, millel puudub hooldaja ja mis ei ole ette nähtud raudtee ületamiseks. Isetekkelised raudteeületuskohad kujutavad endast ohtu selle ületajale ega vasta ületuskoha nõuetele;</p> <p>4) Palume juba planeeringu tasandil võimalusel nõuet raudtee ääres asuvate lasteasutuste, välispordirajatiste (staadion) ja elamute kruntide raudteepoolse külje piiramiseks aia või taimestikuga, et vältida laste ja elamupiirkonnas ka loomade ootamatut sattumist raudteemaale.</p> <p>5) Haljastuse osas (sh pargid, puhkealad) soovime mitte planeerida kõrghaljastust (puid sh viljapuid) rööbasteele lähemale kui 10 m äärmisest rööpast, põhjusteks on nii tuleohutuse kui ka nähtavuse tagamise vajadus raudteel.</p>	
<p>Maanteeamet (Marten Leiten, planeeringute menetlemise talituse juhataja) 12.04.2019 kiri nr 15-2/18/48493-5</p>	<p>Teedevõrgustiku, sealhulgas riigiteede ja kohalike teede üldise asukoha määramine:</p> <p>1.1. Integreerida planeeringusse riigihalduse ministri 06.04.2018 käskkirjaga nr 1.1-4/75 kehtestatud Viljandi maakonnaplaneeringuga 2030+ kavandatud teedevõrgustik - so riigiteede perspektiivsed trassid sh ristumiskohad, kogujateed jms.</p> <p>1.2. Analüüsida kohaliku teedevõrgustiku piisavust juurdepääsude tagamisel ning määrata perspektiivsete kohalike teede (sealhulgas jalgratta- ja jalgteede) üldised asukohad.</p> <p>1.3. Määrata olemasolevate ja kavandatud teede funktsioonid: näiteks kohalik tee, avaliku kasutusega eratee.</p> <p>1.4. Maanteeamet on edastanud kohalikule omavalitsusele riigiteede ja kohalike teede andmed vektorkujul 21.01.2019 seisuga. Palume joonistele kanda riigiteede numbrid ning eristada riigiteed kohalikest teedest erineva leppemärgiga. Soovime kujutada kergliiklusteid joonistel leppemärgiga (nt punktiirjoonena), mis ei kataks selle all olevat riigi- või kohalikku teed.</p>	<p>Seisukohaga arvestatakse. Analüüsitakse Viljandi maakonnaplaneeringus 2030+ määratud perspektiivseid teede trasse ning vastavalt sellele kajastatakse neid üldplaneeringus.</p>
	<p>Riigiteest tekkivate kitsenduste määramine, sealhulgas tänava kaitsevööndi laiendamine, riigitee kaitsevööndi vähendamine:</p> <p>2.1. Riigitee kaitsevööndi laiuse käsitlemisel lähtuda EhS § 71 lõikest 2 ja tänava puhul sama paragrahvi lõikest 3.</p> <p>2.2. Olustvere ja Kõpu alevikku läbivad riigiteed on EhS § 92 lg 3 mõistes tänavad. EhS § 71 lg 3 alusel oleme hinnanud nimetatud asulaid läbivate riigiteede kaitsevööndite ulatust. Välja kujunemata hoonestusjoone, linnalise liikluskeskkonna puudumise tõttu ja tee funktsioonist lähtuvalt, teeme ettepaneku määrata alljärgnevatel riigiteedel kaitsevööndi</p>	<p>Seisukohaga arvestatakse. Riigiteede kaitsevööndi laiused kooskõlastatakse Maanteeametiga.</p>

	<p>laiuseks 30 m äärmise sõiduraja välimisest servast:</p> <p>Riigitee nr 24116 Suure-Jaani – Olustvere km 5,119 - 5,796</p> <p>Riigitee nr 92 Tartu - Viljandi - Kilingi-Nõmme km 94,140 - 94,740</p> <p>2.3. Juhul kui olemasolev hoonestusjoon jätkub väljaspool linna ja alevikke, kaalub Maanteeamet kohaliku omavalitsuse põhjenduste alusel Ehs § 71 lõikest 2 tuleneva kaitsevööndi laiuse vähendamist.</p> <p>2.4. Peale planeeringu kehtestamist tuleb kaitsevööndi laiuseid kajastav joonis esitada Maanteeametile GIS või CAD formaadis.</p>	
	<p>Määrata tingimus, et riigitee kaitsevööndisse üldjuhul hooneid ei kavandata. Juhul, kui hoonete kavandamine on põhjendatud väljakujunenud hoonestusjoonega, määrata tingimus, et arendaja peab arvestama liiklusest tulenevate häiringute (müra, saaste, vibratsioon) kahjuliku mõjuga. Normidele vastavuse tagamine, leevendavate meetmete kasutusele võtmine ja finantseerimine on arendaja kohustus.</p>	<p>Seisukohaga arvestatakse.</p>
	<p>Soovitame müratundlikke alasid/objekte riigiteede mõjupiirkonda mitte planeerida.</p>	<p>Seisukohaga arvestatakse. Võimalusel ei planeerita müratundlikke alasid riigiteede mõjupiirkonda.</p>
	<p>Juurdepääsu tagamiseks riigiteele, määrata tingimus mitut kinnistut teenindava eratee avalikult kasutatavaks määramiseks, vajadusel transpordimaa kavandamiseks ja vastavalt Ehs-le teeregistrisse kandmiseks.</p>	<p>Seisukohaga arvestatakse.</p>
	<p>Juurdepääsu tagamiseks riigiteele määrata tingimus, et kinnistute maakorralduslikul jagamisel tuleb juurdepääs tagada seni kinnistut teenindanud juurdepääsu kaudu ühiselt ning uutel moodustatavatel katastriüksustel puudub õigus igal juhul eraldi juurdepääsu saamiseks riigiteelt.</p>	<p>Seisukohaga arvestatakse.</p>
	<p>Määrata tingimus, et riigiteega külgneva ehitustegevuse kavandamisel detailplaneeringu koostamise kohustuseta alal, tuleb reeglina kasutada juurdepääsuks kohalikke teid ja olemasolevaid ristumisi riigiteega.</p>	<p>Seisukohaga arvestatakse.</p>
	<p>Terviklike ruumilahenduste saavutamiseks riigiteedelt juurdepääsude kavandamisel selgitada välja avalik huvi, määrata kohustus detailplaneeringu koostamiseks juhul kui arendusalale puudub olemasolev juurdepääs ja / või on vajalik juurdepääsude tagamine / säilitamine avalikult kasutatavalt teelt ala lähinaabritele.</p>	<p>Seisukohaga arvestatakse.</p>
	<p>Jalgratta- ja jalgteed tuleb üldjuhul kavandada väljapoole riigitee transpordimaad. Juhul kui üldplaneering ei täpsusta ruumivõimalusi kergliiklustee rajamiseks eramaadel, määrata tingimus, et projekteerimistingimused kergliiklustee rajamiseks antakse läbi avatud</p>	<p>Seisukohaga arvestatakse.</p>

	menetluse.	
	Määrata tingimus, et põhjendatud juhul tuleb suurendada kaevandavatele aladele juurdepääsuteede, kaasa arvatud riigiteede, kandevõimet või viia neid muul moel liikluskoormusega vastavusse.	Seisukohaga arvestatakse.
	Määrata rajatise asukoha kooskõlastamise vajadus riigitee omanikuga juhul, kui rajatise kõrgus (tuulikute puhul lisada labade pikkus) on suurem kui kaugus äärmise sõiduraja välimisest servast.	Seisukohaga arvestatakse.
	Arvestades riigiteede võimalikku teemaa laiendamise vajadust teede rekonstrueerimise käigus, kaaluda riigiteede 20 m laiuste tehnoloogiliste võõndite määramise vajadust äärmise sõiduraja välimisest servast tee ohutuse tagamiseks, perspektiivseteks teede õgvendusteks ja laiendusteks, kogu- ja kergliiklusteede välja ehitamiseks, avalikes huvides vajalike tehnovõrkude- ja rajatiste paigutamiseks ning teede püsivust tagava veerežiimi parandamiseks. Kuni 10 m laiuse kaitsevööndi puhul lugeda tehnoloogilise vööndi laiuseks kuni 10 m. Maakasutustingimuseks seada, et tehnoloogilises vööndis ehitustegevuse planeerimisel tuleb tee ohutuse tagamiseks kaasata Maanteeamet.	Seisukohaga ei arvestata. Tee kaitsevööndist eraldiseisvalt täiendava piirangu sätestamine üldplaneeringuga ei ole põhjendatud ja vajalik. Tehnoloogiline vöönd kattub tee kaitsevööndiga. Tegevusi tee kaitsevööndis reguleerib ehitusseadustik.
	Uute arendus- ja elamualade kavandamisel analüüsida olemasoleva teedevõrgu võimekust ja vastavust. Tingimuste määramisel lähtuda asjaolust, et Maanteeamet ei võta arendustegevuse vajadustest tingitud uute teelõikude rajamise ja riigiteede ümberehitamise kohustust. Tingimuste määramisel tagada ühistranspordiga ligipääsetavus.	Seisukohaga arvestatakse.
	Tingimuste määramisel lähtuda asjaolust, et riigitee kui rajatise püsivuse ja toimimise tagamiseks üldjuhul ei juhita arendusalade sademevett riigitee kraavidesse.	Seisukohaga arvestatakse.
	Tehnovõrkude kavandamist riigitee transpordimaale tuleb vältida kuna transpordimaa on vajalik eelkõige tee ja selle koosseisu kuuluvate rajatiste paigutamiseks.	Seisukohaga arvestatakse.
	Planeeringut koostades tuleb soodustada ühissõidukite eeliskasutamist, vähendades sellega transpordi negatiivset mõju keskkonnale ja sellest põhjustatud tervisekahjustusi ning aidates kaasa liiklusõnnetuste ja liiklusummikute ärahoidmisele;	Seisukohaga arvestatakse.
	Liikluskorralduse üldiste põhimõtete määramine: 4.1. Lähtuda riigitee funktsioonist teenindada eelkõige läbivat liiklust ja arvestada et, kohaliku liiklust teenindab eelkõige kohalik tee. Planeeringulahendusega vältida kohaliku liikluse suunamist transiitliiklusega teele. 4.2. Arendusalade juurdepääsud lahendada läbi kogujateede, mis on ühendatud riigiteega ühise ristumiskoha kaudu. Määrata perspektiivse ja olemasoleva suletava juurdepääsu	Seisukohaga arvestatakse.

	<p>asukoht avalikult kasutatavale teele.</p> <p>4.3. Pendelliikluse vältimiseks on soovitatav kavandada piirkonna liiklussagedust suurendavad arendused keskustesse.</p> <p>4.4. Vältida planeeringulahedust, mis tingib vajaduse hajaasustusega piirkonnas riigitee pidevaks ületamiseks.</p> <p>4.5. Planeeringus määrata põhimaanteega nr 92 külgnevate arendusalade juurdepääs olemasolevate teede ja tänavate ristumiskohtade kaudu. Planeeringus näidata arendusalade toimimiseks perspektiivsete kohalike teede/tänavate/kogujateede asukohad. Põhimaanteele võib uusi ristumiskohti planeerida ainult erandkorras ja lähtudes tee ohutuse põhimõtetest. Olemasolevad üksikute kinnistute ristumiskohad säilivad senise maakasutuse tarbeks juhul, kui ristumiskoht ei halvenda põhitee ohutust.</p> <p>4.6. Liiklejate ohutuse tagamiseks ja riigitee korra kohaseks kasutamiseks ei ole parkimine riigiteel lubatud. Arendusalade, sh avaliku kasutusega alade, planeerimisel (puhkealad, supuskohad jm) kavandada lahendus, kus parkimine toimub väljaspool riigiteed ja alaga samal teepoolel.</p>	
	<p>Märkused KSH väljatöötamise kavatsusele:</p> <p>5.1. KSH käigus hinnata riigiteede liiklusest tulenevaid negatiivseid mõjusid (müra, vibratsioon, visuaalne häiring, vms) elanikkonna heaolule ja tervisele lähtudes kavandavast üldplaneeringu lahendusest.</p> <p>5.2. Riigiteede müra ja selle leevendamist käsitleda atmosfääriõhu kaitse seaduse § 64 alusel, sh arendaja kohustusi müra normtasemetest lähtuvalt.</p> <p>5.3. Käsitleda KSH-s tööstuse- ja kaevandamisega seotud objektid ning analüüsida võimalike väljaveoteede, sh riigiteede, vastavust kavandatavale tegevusele. Analüüsist lähtuvalt näha ette teede kandevõime tõstmine, meetmed liiklusohutuse tagamiseks, vms meetmed</p>	<p>Seisukohaga arvestatakse osaliselt.</p> <p>KSH aruandes ja üldplaneeringus nähakse ette üldised tingimused/meetmed. Täpsemad tingimused kehtestatakse ehitus- või projekteerimistingimustes.</p>
<p>Tori Vallavalitsus Signe Rõngas (abivallavanem) 16.04.2019 Kiri nr 6-2.1/712-1</p>	<p>Olles läbi vaadanud Teie poolt edastatud materjalid, anname teada, et Tori Vallavalitsusel ei ole ettepanekuid Põhja-Sakala valla üldplaneeringu lähteseisukohtadele ja keskkonnamõjude strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse kohta.</p> <p>Palume Teid ka edaspidi kaasata Tori Vallavalitsus Põhja-Sakala valla üldplaneeringu koostamise etappidesse.</p>	<p>Ettepanekud puuduvad</p> <p>Tori Vallavalitsust kaasatakse ka edaspidi üldplaneeringu koostamisse</p>
<p>Rahandusministeerium Kaia Sarnet</p>	<p>Üldplaneeringu koostamisel palume arvesse võtta ka Viljandimaa kohalike omavalitsuste poolt heaks kiidetud Viljandi maakonna arengustrateegiat 2030+ ja selle tegevuskava.</p>	<p>Seisukohaga arvestatakse. Üldplaneeringu koostamisel arvestatakse välja toodud</p>

<p>(reginaalvaldkonna asekanstler)</p> <p>18.04.2019</p> <p>kiri nr 14-11/1654-3</p>	<p>Valla keskuste arengu kavandamisel võtta aluseks Viljandimaa maakonnaplaneeringus 2030+ toodud keskuste võrgustiku kavandamise põhimõtted, keskuste hierarhia ning soovitatavad teenustasemed.</p> <p>Palume lisada üldplaneeringu koostöötajate ning kaasatavate tabelisse Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi (kelle vastutusvaldkond üldplaneeringutes on elamumajandus, energiatõhusus, taastuvenergeetika jne), Keskkonnaministeeriumi (kelle vastutusvaldkonnas on riigi omandis olevate ja Keskkonnaministeeriumi valitsemisel olevate maadega seonduv jne), Kaitseministeeriumi (kelle vastutusvaldkonnas on taktikaalade, tuulegeneraatorite ja kõrgehitistega seonduv jne) ja Maaeluministeeriumi (kelle vastutusallas on säästliku maakasutuse ja väärtuslike põllumajandusmaade käsitlus jne).</p> <p>Palume hoida Rahandusministeeriumi regionaalhalduse osakonna Viljandi talitust kursis Põhja-Sakala valla üldplaneeringu menetlusega ja teavitada kõikidest avalikest aruteludest. Vastavalt PlanS § 81 lõikele 3 palume esitada üldplaneeringu eelnõu Rahandusministeeriumile täiendavate koostöötajate ja kaasatavate isikute ning asutuste määramiseks.</p>	<p>materjalidega.</p> <p>Seisukohaga arvestatakse.</p> <p>Seisukohaga arvestatakse. Koostöötajate ja kaasatavate tabelisse on lisatud välja toodud ametkonnad.</p> <p>Seisukohaga arvestatakse.</p>
<p>Valga Puu OÜ</p> <p>Mihkel Matsin</p> <p>(juhatuse liige)</p> <p>18.04.2019</p>	<p>Valga Puu OÜ-l on soov olla kaasatud Põhja-Sakala valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise koostamise protsessi.</p> <p>Valga Puu OÜ (registrikood: 10600304) omab Põhja-Sakala vallas järgmiseid kinnistuid (nimekiri lisatud).</p> <p>Käesolevaga anname ka teada, et soovime olla kaasatud Põhja-Sakala valla üldplaneeringu koostamisse vastavalt planeerimisseaduse paragrahvile 76, meie kontakt on info@valgapuu.ee.</p> <p>Ühtlasi anname teada, et soovime oma kinnistustel jätkata tavapärase metsamajandamisega metsaseaduse alusel.</p>	<p>Seisukohaga arvestatakse</p>
<p>Kaitseministeerium</p> <p>Kusti Salm</p> <p>Kaitseinvesteeringute osakonna juhataja</p> <p>12.02.2019</p> <p>kiri nr 12-1/19/330</p>	<p>1) üle 28 m kõrged ehitised ning mistahes kõrgusega tuulikud ja tuulepargid kogu valla territooriumil võivad mõjutada riigikaitse ehitise töövoimet. Kaitseministeeriumiga tuleb kooskõlastada kõigi mistahes kõrgusega tuulegeneraatorite ja tuuleparkide ning üle 28 m kõrguste ehitiste planeeringud, projektid, projekteerimistingimused või nende andmise kohustuse puudumisel ehitusloa eelnõud või ehitusteatised. Koostööd Kaitseministeeriumiga on soovitatav alustada võimalikult varases etapis;</p> <p>2) Kaitsevägi ja Kaitseliit kasutavad metsaseaduse § 36 alusel metsaalasid riigikaitsele väljaõppe korraldamiseks ka väljaspool harjutusvälju. Väljaõppe ajal tuleb ümbritsevate alade elanikel ja kasutajatel arvestada teatud müra leviku ning raskesõidukite ja inimeste liikumisega.</p>	<p>Seisukohaga arvestatakse</p>

KAITSEMINISTEERIUM

Põhja-Sakala Vallavalitsus
pohja-sakala@pohja-sakala.ee

Teie 21.01.2019 n

Meie 12.02.2019 nr 12-1/19/330

Põhja-Sakala valla üldplaneering

Põhja-Sakala Vallavalitsus on 21.01.2019 kirjas nr 7-1/6-7 andnud Kaitseministeeriumile teada, et Põhja-Sakala Vallavolikogu on 27.09.2018 otsusega nr 74 algatanud Põhja-Sakala valla üldplaneeringu koostamise ja planeeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise. Põhja-Sakala Vallavalitsus palub 21.01.2019 kirjas informatsiooni Põhja-Sakala vallas paiknevate riigikaitse ehitiste, nende piiranguvööndite ja taktikaalade kohta.

Põhja-Sakala vallas ei asu riigikaitse ehitisi. Samuti ei ulatu Põhja-Sakala valla territooriumile teistes kohalikes omavalitsustes asuvate riigikaitse ehitiste piiranguvööndid. Enimkasutatavate taktikaalade asukohad on märgitud riigihalduse ministri 06.04.2018 käskkirjaga nr 1.1-4/75 kehtestatud Viljandi maakonnaplaneeringu seletuskirjas riigikaitse alapeatükis toodud joonisel.

Palume Põhja-Sakala valla üldplaneeringu koostamisel arvestada ja käsitleda järgmiseid riigikaitse teemasid ja üldtingimusi:

- 1) üle 28 m kõrged ehitised ning mistahes kõrgusega tuulikud ja tuulepargid kogu valla territooriumil võivad mõjutada riigikaitse ehitise töövõimet. Kaitseministeeriumiga tuleb kooskõlastada kõigi mistahes kõrgusega tuulegeneraatorite ja tuuleparkide ning üle 28 m kõrguste ehitiste planeeringud, projektid, projekterimistingimused või nende andmise kohustuse puudumisel ehitusloa eelnõud või ehitusteatised. Koostööd Kaitseministeeriumiga on soovitatav alustada võimalikult varases etapis;
- 2) Kaitsevägi ja Kaitseliit kasutavad metsaseaduse § 36 alusel metsaalasid riigikaitse väljaõppe korraldamiseks ka väljaspool harjutusvälju. Väljaõppe ajal tuleb ümbritsevate alade elanikel ja kasutajatel arvestada teatud müra leviku ning raskesõidukite ja inimeste liikumisega.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Kusti Salm
Kaitseinvesteeringute osakonna juhataja

Tuuli Vors 717 0165
tuuli.vors@kaitseministeerium.ee
Priit Alekask 717 0536
priit.alekask@kaitseinvesteeringud.ee

MAA-AMET

Tõnu Aavasalu
vallavanem
Põhja-Sakala Vallavalitsus
info@pohja-sakala.ee

Teie 05.03.2019 nr 7-1/6-23

Meie 11.03.2019 nr 6-3/19/4242-2

**Ettepanekud Põhja-Sakala valla
üldplaneeringu lähteseisukohtade ja
keskkonnamõju strateegilise hindamise
väljatöötamise kavatsuse kohta**

Austatud Tõnu Aavasalu

Edastasite 05.03.2019 kirjaga nr 7-1/6-23 Maa-ametile ettepanekute tegemiseks Põhja-Sakala Vallavolikogu 27.09.2018 otsusega nr 74 algatatud Põhja-Sakala valla üldplaneeringu lähteseisukohad ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse.

Põhja-Sakala valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise eesmärk on lähtudes erinevate ühiskonnagruppide huvidest kogu Põhja-Sakala territooriumil ruumilise arengu põhimõtete kujundamine ning maa- ja veealade kasutus- ja ehitustingimuste määramine luues eeldused piirkonna jätkusuutlikuks arenguks ning arenguga kaasnedes võivate mõjude hindamine. Maa-amet, tutvunud edastatud Põhja-Sakala valla üldplaneeringu lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsusega, märgib järgmist.

Planeerimisseaduse (edaspidi PlanS) § 76 lõike 1 kohaselt koostatakse üldplaneering koostöös valitsusasutustega, kelle valitsemisalas olevaid küsimusi üldplaneering käsitleb ja planeeringualaga piirnevate kohaliku omavalitsuse üksustega. PlanS § 85 lõike 1 kohaselt esitatakse üldplaneering ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu kooskõlastamiseks kõnealuse seaduse § 76 lõikes 1 nimetatud asutustele. Maapõueseaduse (edaspidi MaaPS) § 15 lõike 7 kohaselt, kui planeeritaval maa-alal asub maardla või selle osa, kooskõlastatakse üldplaneering PlanS sätestatud korras Keskkonnaministeeriumi või valdkonna eest vastutava ministri volitatud asutusega. Keskkonnaminister on oma 05.03.2019 käskkirjaga nr 1-2/19/198 andnud Maa-ametile volituse kooskõlastada üldplaneeringuid PlanS sätestatud korras, kui planeeritav maa-ala asub keskkonnaregistri maardlate nimistus oleval maardlal või selle osal.

MaaPS § 14 lõike 2 kohaselt võib ministri volitatud asutus lubada maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavat tegevust üksnes juhul, kui kavandatav tegevus ei halvenda maavara kaevandamisväärsena säilimise või maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda või halvendab maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda, kuid tegevus ei ole püsiva iseloomuga või halvendab maavara kaevandamisväärsena säilimise või maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda, kuid tegemist on ülekaaluka avaliku huviga ehitise, sealhulgas tehnovõrgu, rajatise või ehitusseadustiku tähenduses riigikaitse ehitise ehitamisega, mille jaoks ei ole mõistlikku alternatiivset asukohta.

Seisuga 07.03.2019 asuvad Põhja-Sakala valla üldplaneeringu territooriumil osaliselt või täielikult 16 keskkonnaregistri maardlate nimistus arvel olevat maardlat ja 8 kehtiva kaevandamisloaga mäeeraldist. Joonisele *Maakasutus* on korrektselt märgitud keskkonnaregistri maardlate nimistus arvel olevate maardlate ja mäeeraldiste piirid.

Põhja-Sakala valla üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse joonisel *Joonis 6. Maardlate paiknemine Põhja-Sakala valla territooriumil (aluskaart ja andmed: Maa-amet, 18.01.2019)* ei vasta Tääksi kruusamaardla piir (keskkonnaregistri maardlate nimistu kaart nr 276) keskkonnaregistris arvel oleva maardla piirile. Palume joonisel *Joonis 6. Maardlate paiknemine Põhja-Sakala valla territooriumil (aluskaart ja andmed: Maa-amet, 18.01.2019)* kasutada keskkonnaregistris arvel oleva maardla piiri.

Joonisele *Maakasutus* ei ole märgitud kehtivate kaevandamislubadega Metsküla liivakarjääri (loa nr L.MK/329835) ja Önniste kruusakarjääri (loa nr VILM-054) mäeeraldistele ning nende teenindusmaadele mäetööstusmaad. Palume planeeringus anda mäetööstusmaa juhtotstarve olemasolevate mäeeraldiste ja nende teenindusmaa aladele. Vajadusel võib mäetööstusmaade juhtotstarbest eraldada turbatööstusmaa juhtotstarbe.

Põhja-Sakala valla üldplaneeringu lähteseisukohtades on üldplaneeringus käsitletava teema *15. Maardlatest ja kaevandamisest mõjutatud aladest tekkivate kitsenduste määramine* all märgitud, et valla territooriumil asub neli liivamaardlat, üks savimaardla, kolm kruusamaardlat, kaks dolokivimaardlat, kolm (lisaks osaliselt veel kaks) turbamaardlat. Põhja-Sakala valla üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse tabelis *Tabel 2. Põhja-Sakala vallas olemasolevad maardlad (Maa-amet, seisuga 11.01.2019)* on kruusamaardlatena nimetatud kolm maardlat: Aimla kruusamaardla, Tääksi kruusamaardla ja Önniste kruusamaardla. Täpsustame, et Põhja-Sakala valla territooriumil asub ka Tääksi-Vesiveski kruusamaardla ehk kokku on 4 kruusamaardlat.

Lisaks on Põhja-Sakala valla üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse tabelis *Tabel 2. Põhja-Sakala vallas olemasolevad maardlad (Maa-amet, seisuga 11.01.2019)* märgitud Metsküla liivamaardla õige nimetus Metsküla liivamaardla ning Paprika turbamaardla õige nimetus Parika turbamaardla. Osaliselt jäävad valla territooriumile kõik tabelis *Tabel 2. Põhja-Sakala vallas olemasolevad maardlad (Maa-amet, seisuga 11.01.2019)* nimetatud turbamaardlad, mitte ainult Valgita ja Napsi turbamaardlad. Palume vastavalt planeeringu dokumente täpsustada.

Põhja-Sakala valla üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse tabeli *Tabel 3. Põhja-Sakala valla territooriumil väljastatud kaevandamislood (Maa-amet, seisuga 11.01.2019)* järgi on Põhja-Sakala valla territooriumil 5 maavara kaevandamisloaba ning tabelile järgnevalt on lisatud, et Napsi turbatootmisala jääb Põhja-Sakala valla territooriumile väga vähesel määral. Täpsustame, et tabelist puuduvad Tääksi II kruusakarjäär (loa omaja Maanteeamet; loa nr VILM-057; loa kehtivus 20.11.2012-19.11.2027), Tääksi III liivakarjäär (loa omaja AS Acropolis; loa nr VILM-059; loa kehtivus 07.01.2013-13.11.2031) ja Napsi turbatootmisala (loa omaja AS Ramsi Turvas; loa nr VILM-011; loa kehtivus 02.06.2005-28.12.2019). Palume tabelit *Tabel 3. Põhja-Sakala valla territooriumil väljastatud kaevandamislood (Maa-amet, seisuga 11.01.2019)* täiendada.

Palume planeeringu koostamisel maardlate aladel arvestada MaaPS-s sätestatuga.

Palume hoida Maa-ametit kursis planeeringu edasise menetlemisega. Palume esitada üldplaneering enne selle vastuvõtmist kooskõlastamiseks Maa-ametile.

Reformimata riigimaade ja Keskkonnaministeeriumi valitsemisel olevate maaüksuste, mille

volitatud asutus on Maa-amet, osas annab üldplaneeringule seisukoha Keskkonnaministeerium.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Tambet Tiits

peadirektor

Teadmiseks: Keskkonnaministeerium - keskkonnaministeerium@envir.ee

Mare Laan
6650 639 mare.laan@maaamet.ee

DIGITAALALLKIRJADE KINNITUSLEHT

ALLKIRJASTATUD FAILID

FAILI NIMI

FAILI SUURUS

4242_MA.pdf

365 KB

ALLKIRJASTAJAD

nr.

NIMI

ISIKUKOOD

AEG

1

TAMBET TIITS

35611010385

11.03.2019 16:57:31 +02:00

ALLKIRJAKEHTIVUS

ALLKIRI ON KEHTIV

ROLL/RESOLUTSIOON

ALLKIRJASTAJA ASUKOHT (LINN, MAAKOND, INDEKS, RIIK)

ALLKIRJASTAJA SERTIFIKAADI SEERIANUMBER

77:14:f5:ba:42:0a:2b:c2:5a:54:ca:98:62:f8:69:61

SERTIFIKAADI VÄLJAANDJA NIMI

VÄLJAANDJA VÖTME IDENTIFIKAATOR

ESTEID-SK 2015

B3 AB 88 BC 99 D5 62 A4 85 2A08 CD B4 1D 72 3B 83 72 47 51

ALLKIRJASÕNUMILÜHEND

30 31 30 0D 06 09 60 86 48 01 65 03 04 02 01 05 00 04 20 ED DF 2B 77 BF 13 CF A9 25 D1 43 03 58 19 E9 55 E8 C
5 DC 5A 18 AD 79 BB DB E4 86 F8 E9 39 BE 7C

Selle kinnituslehe lahutamatu osa on lõigus "**Allkirjastatud failid**" nimetatud failide esitus paberil.

MÄRKUSED

Käesolev kinnitusleht on informatiivne, milles olev teave kinnitab vaid, et selle äratoodud räsiga allkirjastatud fail eksisteerib. Kinnitusleht ei oma iseseisvat tõendusväärtust. Osapoolte tahteavalduse kehtivust saab kontrollida ainult digitaalselt allkirjastatud failist.

Põhja-Sakala Vallavalitsus
info@pohja-sakala.ee
Kaja Notta
kaja.notta@pohja-sakala.ee

20.03.2019 nr 9.3-4/19/1520-1

**Üldplaneeringu lähteseisukohtade ja
keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise
kavatsuse kohta ettepanekute küsimine**

Lugupeetud Tõnu Aavasalu

Teatate Terviseametile, et Põhja-Sakala Vallavolikogu 27. septembri 2018 otsusega nr 74 algatati Põhja-Sakala valla üldplaneeringu koostamine ja keskkonnamõju strateegiline hindamine.

Lähtudes planeerimisseaduse § 81 lõikest 1 soovite Terviseametilt ettepanekuid lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse kohta, mille on koostanud AS Kobras koostöös vallavalitsusega.

Seoses eeltooduga juhib Terviseamet tähelepanu järgnevatele tervisekaitsealastele keskkonna aspektidele, millega üldplaneeringu ja üldplaneeringu KSH koostamisel arvestada:

Joogivee kvaliteet.

Põhja-Sakala valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni võrgustiku rajamisel ja rekonstrueerimisel soovitame tugineda ühisveevärgi- ja kanalisatsiooni arendamise kavadele. Arendamise kavad annavad põhjaliku ülevaate olemasolevast olukorrast, erinevatest arendusprojektidest ja nende teostamise hinnangulisest maksumusest.

ÜVK arendamise eesmärgiks on tagada liitunud klientidele kvaliteetne joogivesi ja efektiivne reovee puhastamine, kindlustamaks looduskeskkonna (sh põhja- ja pinnavee) kaitset.

Ühisveevärgi ja kanalisatsiooni kättesaadavuse tagamine võimalikult paljudele elanikele peaks toimuma läbi järgmiste tegevuste:

- amortiseerunud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni torustike rekonstrueerimine;
- amortiseerunud reoveepuhastite rekonstrueerimine;
- amortiseerunud puurkaevpumpade rekonstrueerimine;
- vajadusel ÜVK süsteemide laiendamine.

Valla hajaasustusaladel elanikkonna vähesuse ja suhteliselt hajali paiknemise tõttu ei ole ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni rajamine otstarbekas. Pigem kaasata elanikke võimalikult palju hajaasutuse programmi raames joogivee kättesaadavuse ja kvaliteedi parandamiseks ning reoveekäitluse kaasajastamiseks ja tagamiseks.

□ **Supluskohad.** Kui piirkonnas on veekogusid, mida kasutavad elanikud suveperioodil suplemiseks, siis supluskohad, nii ametlikud kui ka mitteametlikud peavad vastama Vabariigi Valitsuse 03.04.2008 määruse nr 74 „Nõuded suplusveele ja supelrannale“ nõuetele. Vastavalt Euroopa Direktiivi nõuetele ja eeltoodud määruse §-le 5 korraldab supluskoha omanik või valdaja suplusvee seire vastavalt seirekalendrile. Kui supluskohas ei teostada suplusvee uuringuid, siis tuleks suplejaid teavitada, et kasutatav veekogu ei ole supluskoht ning suplusvee kvaliteeti ei kontrollita. Kui supluskoht on juba pikaajalisel kasutusel, jääb see omaniku vastutusalasse. Supluskoha omanik või valdaja korraldab suplusvee seiret ning andmed veekvaliteedi kohta kuuluvad avalikustamiseks. Üldsusele ettenähtud teabe kättesaadavuse supluskohas tagab supluskoha omanik või valdaja. Üldsuse teavitamise nõue kehtib ka mitteametlike supluskohtade kohta. Täpsustada Põhja-Sakala valla supluskohtadega seonduvat.

Maakasutuse kavandamisel tuleb silmas pidada, et tegevuste planeerimisel ei halvendata seisu- ja vooluveekogude seisundit.

□ **Liiklusemüra.** Välisõhus levivat müra reguleerib atmosfääriõhu kaitse seadus (edaspidi AÕKS) ja müra normtasemeid sama seaduse § 56 lg 4 alusel kehtestatud keskkonnaministri 16.12.2016. a määrus nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid“, mis jõustus 01.02.2017. Määrata Põhja-Sakala valla maa-alal AÕKSi § 7 järgsed mürakategooriad ning alad, kus tuleb tagada liiklus ja tööstusmüra siht- ning piirväärtused.

□ **Müra- ja saastetundlikud objektid.** Amet ei soovita müra- ja saastetundlike objektide (elamud, mänguväljakud, lasteasutused, koolid, hooldekodud) planeerimist tiheda liiklussagedusega teede (maantee, raudtee, tänav) lähedusse.

Uute teede projekteerimisel arvestada liiklusest tulenevate negatiivsete mõjudega ning et tagatud oleksid kehtivad müra-, õhusaaste ja vibratsiooni normid.

Uute sotsiaalobjektide (haridusasutused, tervishoiu- ja sotsiaalhoolekande asutused) planeerimisel hinnata, millised piirkonnad ja keskkonnatingimused sobivad objektide rajamiseks. Võimalusel märkida sobivad piirkonnad üldplaneeringu joonistele.

□ **Tootmistegevuse negatiivsed mõjud.** Ameti varasemale kogemusele tuginedes juhime tähelepanu, et ka keskkonnasõbraliku tootmise puhul võivad tegevused, mida tehakse tootmisettevõtte territooriumil (kauba või toorme toomine, ladustamine, suuremõduliste detailide kokkupanek või töötlemine, jäätmete ja valmistoodangu laadimine, väljavedu ja muud) osutada müra ning õhusaastet põhjustavateks. Tootmistegevuse müra on reeglina kaootiline ja keeruline hinnata. Ühekordsed mürasündmused ja müra muutlik iseloom võivad lähipiirkonna elanikele häiringuid põhjustada isegi siis, kui tööstusmüra vastab normtasemetele. Seetõttu soovitab amet uute objektide planeerimisel mainitud olukordade teket ennetada ning vältida tootmisalade ja müratundlike alade (eeskätt elamualade) kõrvuti planeerimist ka siis, kui tegemist on keskkonnasõbraliku tootmistegevusega.

Amet on seisukohal, et elamu- ja tööstusala vahele tuleks planeerida piisav puhverala, mis leevendaks tootmisest põhjustatud negatiivseid mõjusid ning tagaks elamualal normeeritud müra- ja välisõhu saastatuse tasemed. Õhusaaste puhul peab arvestama mitmest saasteallikast tuleneva võimaliku koosmõjuga. Puhverala võib olla kõrghaljastusega haljasala, äri- või muu müra suhtes mittetundlike hoonete ala. Ühtlasi tuleb arvestada, et ühe- või kaherealine kõrghaljastus ei oma

puhveralana müra vähendamisel praktilist väärtust, vaid on pigem visuaalse leevendusefektiga. Müra vähendamise eesmärgil rajatav kõrghaljastus peaks puhveralana olema vähemalt 30-50 meetri laiune, et omada müra leevendavat efekti.

Valgusreostus. Uute kergliiklusteede planeerimisel arvestada võimaliku valgusreostusega ja vajadusel kavandada leevendavaid meetmeid.

Kaitsevööndid. Tervist toetava ja parendava elukeskkonna loomisel soovitame lähtuda põhimõttest, et kaitsevöönditesse (riigimaanteed, kohalikud teed, elektriliinid jne) ei planeeritaks uusi elamuid ega sotsiaalobjekte.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Tiia Luht
Lõuna regionaalosakonna juhataja

Kaja Laursoo 5558 2400
kaja.laursoo@terviseamet.ee

DIGITAALALLKIRJADE KINNITUSLEHT

ALLKIRJASTATUD FAILID

FAILI NIMI

FAILI SUURUS

ÜP_KSH_Põhja_Sakala.pdf	540 KB
-------------------------	--------

ALLKIRJASTAJAD

nr.

NIMI

ISIKUKOOD

AEG

1	TIIALUHT	46806262727	22.03.2019 13:07:32 +02:00
---	----------	-------------	----------------------------

ALLKIRJAKEHTIVUS

ALLKIRI ON KEHTIV

ROLL/RESOLUTSIOON

ALLKIRJASTAJA ASUKOHT (LINN, MAAKOND, INDEKS, RIIK)

ALLKIRJASTAJA SERTIFIKAADI SEERIANUMBER

7b:4e:38:f7:84:a7:3e:3a:57:55:13:c1:4d:40:80:f4

SERTIFIKAADI VÄLJAANDJA NIMI

VÄLJAANDJA VÕTME IDENTIFIKAATOR

ESTEID-SK 2015

B3 AB 88 BC 99 D5 62 A4 85 2A08 CD B4 1D 72 3B 83 72 47 51

ALLKIRJASÕNUMILÜHEND

30 31 30 0D 06 09 60 86 48 01 65 03 04 02 01 05 00 04 20 26 08 08 BC 26 99 7F 5B 5B 8E 05 4C 0B DE 4B 66 43 9
D 17 1E AF A6 01 91 F5 43 3F C2 66 87 26 49

Selle kinnituslehe lahutamatu osa on lõigus "**Allkirjastatud failid**" nimetatud failide esitus paberil.

MÄRKUSED

Käesolev kinnitusleht on informatiivne, milles olev teave kinnitab vaid, et selle äratoodud räsiga allkirjastatud fail eksisteerib. Kinnitusleht ei oma iseseisvat tõendusväärtust. Osapoolte tahteavalduse kehtivust saab kontrollida ainult digitaalselt allkirjastatud failist.

Lp Tõnu Aavasalu
Põhja-Sakala Vallavalitsus
pohja-sakala@pohja-sakala.ee

Teie 05.03.2019 nr 7-1/6-23

Meie (digitaalallkirja kuupäev) nr 3-1.1/901

RMK seisukohtade edastamine Põhja-Sakala valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuste materjalide juurde.

RMK tänab võimaluse eest esitada oma seisukohti Põhja-Sakala valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise kavatsuste materjalide juurde. Ühtlasi anname ka teada, et soovime olla kaasatud ka järgnevas Põhja-Sakala valla üldplaneeringu koostamise etappides. Materjalid ja teated palume elektrooniliselt saata e-kirjaga aadressile rmk@rmk.ee. Samuti palume saata aadressile rmk@rmk.ee MapInfo formaadis üldplaneeringu digitaliseeritud kaardikihid nende valmimisel.

Metsaseaduse § 48 p1 ja 2 alusel on RMK põhiülesanne Keskkonnaministeeriumi, Kaitseministeeriumi ning Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsetava riigimetsa majandamine. Riigimetsa majandamise eesmärk on tagada metsa kui ökosüsteemi kaitse ja säästev majandamine. Metsa majandamine on säästev, kui see tagab elustiku mitmekesisuse, metsa tootlikkuse, uuenemisvõime ja elujõulisuse ning ökoloogilisi, majanduslikke, sotsiaalseid ja kultuurilisi vajadusi rahuldava mitmekülgse metsakasutuse võimaluse.

RMK on seisukohal, et Põhja-Sakala valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise koostamisel peab olema arvestatud RMK põhiülesande täitmise võimalikkusega ja erinevad riigi maale seatavad maakasutuse või metsade majandamise piirangud peavad olema neis dokumentides kajastatud ja põhjendatud.

Samuti palume üldplaneeringu seletuskirjas ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruandes esitada metsamaale kavandatud mittemetsamajanduslikel eesmärkidel teostatavate tegevuste osas alternatiivide võrdlused, sh käsitledes ka metsamajanduslikku tegevust.

RMK teeb, olles RMK poolt majandatavate metsade osas vastutavaks isikuks, ettepaneku täiendada keskkonnamõju strateegilise hindamise aruannet, sh sotsiaal-majanduslikku hinnangut, peatükiga, mis puudutab üldplaneeringuga määratud puhke- ja virgestusmaade, väärtuslike maastike ja asula või ehitiste kaitseks õhusaaste, müra, tugeva tuule või lumetuisu eest või tuleohu vähendamiseks või metsatulekahju leviku tõkestamiseks määratud metsade majandamist ja nende metsade uuendamist vastavalt metsaseaduses ja looduskaitseaduses sätestatud piirangutele.

Üldplaneeringus, sh selle seletuskirjas palume märkida RMK poolt majandatavate metsade osas, et lubatud on kõik raieliigid, kusjuures detailsed kavad puhke- ja virgestusmaade, väärtuslike maastike ja asula või ehitiste kaitseks õhusaaste, müra, tugeva tuule või lumetuisu eest või tuleohu vähendamiseks või metsatulekahju leviku tõkestamiseks määratud aladel kasvavate metsade majandamiseks ja uuendamiseks koostatakse koostöös kohaliku omavalitsusega,

arvestades metsade olemit, nende kasvutingimusi, vanuselist jagunemist ja neile aladele planeeritavat metsade olemit ja koosseisu pikemas perspektiivis.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Elor Ilmet
Viljandimaa metsaülem

505 3401 viljandimaa@rmk.ee

DIGITAALALLKIRJADE KINNITUSLEHT

ALLKIRJASTATUD FAILID

FAILI NIMI

FAILI SUURUS

Üldplaneeringu ettepanekud Põhja-Sakala w.pdf

159 KB

ALLKIRJASTAJAD

nr.

NIMI

ISIKUKOOD

AEG

1 ELOR ILMET

36004174916

22.03.2019 14:04:03 +02:00

ALLKIRJAKEHTIVUS

ALLKIRI ON KEHTIV

ROLL/RESOLUTSIOON

ALLKIRJASTAJA ASUKOHT (LINN, MAAKOND, INDEKS, RIIK)

ALLKIRJASTAJA SERTIFIKAADI SEERIANUMBER

16:f9:5f:83:68:86:06:20:59:fd:53:69:67:e6:6e:be

SERTIFIKAADI VÄLJAANDJA NIMI

VÄLJAANDJA VÕTME IDENTIFIKAATOR

ESTEID-SK 2015

B3 AB 88 BC 99 D5 62 A4 85 2A08 CD B4 1D 72 3B 83 72 47 51

ALLKIRJASÕNUMILÜHEND

30 31 30 0D 06 09 60 86 48 01 65 03 04 02 01 05 00 04 20 63 27 95 41 85 80 57 28 96 99 DC DA8B 06 11 73 17 19
16 51 7AFE E9 42 D6 1F 7D E8 6E D3 FD 00

Selle kinnituslehe lahutamatu osa on lõigus "**Allkirjastatud failid**" nimetatud failide esitus paberil.

MÄRKUSED

Käesolev kinnitusleht on informatiivne, milles olev teave kinnitab vaid, et selle äratoodud räsiga allkirjastatud fail eksisteerib. Kinnitusleht ei oma iseseisvat tõendusväärtust. Osapoolte tahteavalduse kehtivust saab kontrollida ainult digitaalselt allkirjastatud failist.

Põhja-Sakala Vallavalitsus
Lembitu pst 42
Suure-Jaani
71502 Viljandi Maakond
pohja-sakala@pohja-sakala.ee

Teie: 05.03.2019 nr 7-1/6-23

Meie: (kuupäev digiallkirjas) nr 21-4/631-1

Üldplaneeringu lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsus

Põhja-Sakala Vallavolikogu on 27.09.2018 otsusega nr 74 algatanud Põhja-Sakala valla üldplaneeringu koostamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise. Olete palunud ettepanekuid üldplaneeringu lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsusele.

Juhime tähelepanu, et hetkel ei oma AS Eesti Raudtee Põhja-Sakala valla territooriumil raudteetaristut ning sellest tulenevalt ei esita üldplaneeringu lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsusele ettepanekuid.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Riho Vjatkin
ehitusteenistuse juht

Katrin Rannama, 615 8511, katrin.rannama@evr.ee

DIGITAALALLKIRJADE KINNITUSLEHT

ALLKIRJASTATUD FAILID

FAILI NIMI

FAILI SUURUS

2019_03_nr_631_1_Pohja_Sakala_UPL_Jahteseisukohad.pdf

87 KB

ALLKIRJASTAJAD

nr.

NIMI

ISIKUKOOD

AEG

1 RIHO VJATKIN

37502270310

27.03.2019 20:35:42 +02:00

ALLKIRJAKEHTIVUS

ALLKIRI ON KEHTIV

ROLL/RESOLUTSIOON

ALLKIRJASTAJA ASUKOHT (LINN, MAAKOND, INDEKS, RIIK)

ALLKIRJASTAJA SERTIFIKAADI SEERIANUMBER

50:cf:80:72:db:b4:eb:59:55:a4:c6:2c:d1:19:f6:0d

SERTIFIKAADI VÄLJAANDJA NIMI

VÄLJAANDJA VÕTME IDENTIFIKAATOR

ESTEID-SK 2011

7B 6AF2 55 50 5C B8 D9 7A08 87 41 AE FAA2 2B 3D 5B 57 76

ALLKIRJASÕNUMILÜHEND

30 31 30 0D 06 09 60 86 48 01 65 03 04 02 01 05 00 04 20 AAB0 50 B7 22 B1 D2 CC 5B 02 CF BF 12 5A5E A1 F7 42
F3 AB 60 53 71 68 97 DC B1 45 5E 1F EE 4B

Selle kinnituslehe lahutamatu osa on lõigus "**Allkirjastatud failid**" nimetatud failide esitus paberil.

MÄRKUSED

Käesolev kinnitusleht on informatiivne, milles olev teave kinnitab vaid, et selle äratoodud räsiga allkirjastatud fail eksisteerib. Kinnitusleht ei oma iseseisvat tõendusväärtust. Osapoolte tahteavalduse kehtivust saab kontrollida ainult digitaalselt allkirjastatud failist.

KESKKONNAAMET

Põhja-Sakala Vallavalitsus
kaja.notta@pohja-sakala.ee

Teie 05.03.2019 nr 7-1/6-23

Meie 01.04.2019 nr 6-5/19/64-2

**Põhja-Sakala valla üldplaneeringu
lähteseisukohtadele ja KSH väljatöötamise
kavatsusele ettepanekute küsimine**

Küsite Keskkonnaameti ettepanekuid Põhja-Sakala valla üldplaneeringu (edaspidi ÜP) lähteseisukohtade (edaspidi LSK) ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi KSH) väljatöötamise kavatsuse (edaspidi VTK) kohta. Esitame järgnevad seisukohad ÜP LSK ja VTK täiendamiseks ja koostamisel arvestamiseks vastavalt Keskkonnaameti pädevusse jäävatel teemadel.

Ehituskeeluvöönd (edaspidi EKV):

1. ÜP-s märkida ära looduskaitseaduse (edaspidi LKS) EKV ulatuses erandeid tekitavad olukorrad (metsamaa erisus¹, tiheasustusala erisus¹). Metsamaa erisust planeeringujoonistel graafiliselt pigem mitte kujutada (ajaliselt liialt muutuv, küll aga lisada märkusena). ÜP seletuskirjas ja joonistel määratleda üheselt olemasolevad, laiendatavad ja moodustatavad tiheasustusalad (arvestades ka LKS § 41).
2. Üldplaneeringu mastaapi arvestades tuua välja olulisemad LKS § 38 lg 4 ja 5 erisuste alla minevad objektid. Näiteks tiheasustusalal olemasolev ehitusjoon, supelrannad, planeeritavad avalikult kasutatavad teed (sh kergliiklusteed), planeeritavad tehnovõrgud (uued või rekonstrueeritavad elektriliinid jmt) ja rajatised, sadamate, sildumis- ja randumiskohtade võrgustik ning juurdepääsud viimastele. Seeläbi kaoks vajadus koostada detailplaneeringut selliste objektide rajamiseks ehituskeeluvööndisse. VTK-s ei ole ptk-s 5.4 elektrivõrke isegi nimetatud. Palume täiendada.
3. Planeerimisseaduse põhimõtte kohaselt muutub kehtetuks varasem ÜP, seega kaotavad kehtivuse ka eelmiste üldplaneeringutega (detailplaneeringutega) seotud seisukohad ja nõusolekud, mis automaatselt uude planeeringusse üle ei kandu. Seega ei kandu automaatselt üle ka eelmise üldplaneeringutega antud nõusolekud EKV vähendamiseks. Uue üldplaneeringu koostamise raames tuleks läbi viia varasemate üldplaneeringutega antud EKV vähendamise kaardistamine, mis võimaldaks varasemate EKV vähendamiste nõusolekute kehtima jäämise ja kandumise uude planeeringusse. EKV vähendamise kaardistamisel tuleks vastaval joonisel ning seletuskirjas või lisa kujutada/loetleda varasemad EKV vähendamised. Üldplaneeringu tööprotsessi ja/või kooskõlastamise käigus annab Keskkonnaamet ka seisukoha, kas varasemad EKV vähendamised jäävad kehtima ja nendega võib uue ÜP puhul arvestada (kui olud on oluliselt muutunud, siis erandjuhul võib

¹ LKS § 38 lg 2 ja LKS § 38 lg 1 p 3

olla vajalik nende alade puhul ka uus EKV vähendamise kaalumise). Kui koostatava üldplaneeringu raames ei viida läbi EKV kaardistamist ja/või ei tooda välja, et eelmiste üldplaneeringutega on EKV-d vähendatud, siis automaatselt varasemad nõusolekud EKV vähendamiseks uude planeeringusse üle ei kandu.

4. Suurte üleujutusalaadega siseveekogudel (LSK ptk 9) on EKV lähtejooneks alluviaalsed soomuldade ehk lammi madalsoomuldade (AM) piir. Tulenevalt mullakaardi ebatäpsustest soovitage planeeringu koostamisel kriitilistel aladel mullastiku andmeid täpsustada või kaaluda ka teiste üleujutuste esinemist peegeldavate kriteeriumitega arvestamist (nt veetasemete andmestik, kuid täiendavate uuringute tegemist ja muude meetodite rakendamist nõuda ei saa).

Kaitstavad loodusobjektid, sh Natura, liikide leiukohad:

5. Kaitstavaid loodusobjektide (LKS § 4) käsitlemisel soovitage üldplaneeringu vastavasse peatükki lisada viited kehtestatud kaitsekorrale (määruse vms nr, kuup), üle-euroopalisse kaitsealade võrgustikku Natura 2000 kuuluvate alade puhul samuti viide Vabariigi Valitsuse 05.08.2004 korraldus nr 615-k «Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri», mille alusel alad on võrgustikku määratud.
6. KSH koostamisel tuleb arvestada I kaitsekategooria liikide kasvukohtade ja elupaikade nõudlustega ka juhul, kui püsielupaika nende kaitseks ei ole veel moodustatud.
7. Looduskaitsealade territooriumile jääva maa- ja veealade täpsemate kasutamise- ja ehitustingimuste määramisel tuleb arvestada kaitsealade kaitse-eesmärke. Üldplaneeringu koostamisel aluseks olevate strateegiliste arengudokumentidena tuleb seepärast arvestada ka kaitstavate alade kaitse-eeskirjade ja kaitsekorralduskavadega.
8. Kujutada ÜP maakasutusplaani ja/või piirangute/keskkonna/looduskaitse vmt sisuga joonisel looduskaitsealade piirangutega alad, arvestades liikide leiukohtade puhul seejuures LKS §-ga 53. ÜP-s esitada ka loodusobjektide kajastamise aeg (EELIS-e väljavõtte aeg) ning märkida, et andmed võivad ajas muutuda.
9. ÜP KSH-s viia läbi Natura hindamine, arvestades lisaks otsestele mõjudele ka kaudseid ja kumuleeruvaid mõjusid. Sõltuvalt mõjuallika ja/või planeeringu täpsusastmest teha hindamine kas eelhindamise või asjakohase hindamisena (tehtud peab olema vähemalt Natura-eelhindamine, kui valla või selle mõjualale, nt vahetult valla piiri taha, jääb mõni Natura ala). Hindamise üheks väljundiks võiks olla teadaolevate objektide ja juhtude määratlemine, mille puhul edaspidistes etappides oleks vajalik asjakohane hindamine. Viimaste kohtulahendite² põhjal võib vajalik olla asjakohane hindamine ja ei saa piirduda vaid eelhindamisega. Natura erandi taotlemise vajadusel tuleks arvestada ka võimalusega, et ÜP kehtestamiseks võib olla vajalik taotleda Vabariigi Valitsuse nõusolekut.
10. VTK ptk 5.2.7.1 on nimetatud Kuninga-Rimmu looduskaitseala (keskkonnaregistri kood KLO1000729) ja Naistevalla looduskaitseala (KLO1000731), mis on kaitse alla võetud Vabariigi Valitsuse 26. veebruari 2019. a määrusega nr 11 "Laane- ja salumetsade kaitseks looduskaitsealade moodustamine ja kaitse-eeskiri".
11. Peatüki 5.2.7.2 tabelis 5 on hetkeseisuga keskkonnaregistris teised andmed. Põhja-Sakala vallas on 28.03.2019 seisuga 13 Väike-konnakotka püsielupaika (VTK-s 15), 6 metsise (VTK-s 4) ja 2 kanakulli (VTK-s 1) püsielupaika.

---

² Riigikohtu otsus kohtuasjas nr 3-16-1472/92

12. Soomaa rahvusparki peatüki kohta teeme ettepaneku ära nimetada, et Soomaa rahvuspark on ka rahvusvahelise tähtsusega Ramsari ala (keskkonnaregistri kood RAH0000058).

Kallasrada, selle sulgemine ja ümbersuunamine, sellele juurdepääsuvõimalused:

ÜP ülesanne on kallasrajale avaliku juurdepääsu tingimuste määramine³ ning see on nimetatud ka LSK ptk 11 ja VTK ptk 2.2.3.11. Lisaks, keskkonnaseadustiku üldosa seaduse (edaspidi KeÜS) kohaselt otsustatakse ka kallasraja sulgemine⁴ ÜP-ga. Palume ÜP koostamisel teemaga arvestada.

I ja II kaitsekategooria liikide kujutamine ÜP-s:

I ja II kaitsekategooria liigi isendi täpse elupaiga asukoha avalikustamine massiteabevahendites on keelatud⁵, seda põhimõtet tuleb rakendada ka planeeringutes, mis on laia levikuga avalikud dokumendid. Seega on I ja II kaitsekategooria liikide kujutamiseks kaks võimalust:

1. koostada planeeringust kaks versiooni – avalik versioon ja ametkondlikuks kasutuseks mõeldud versioon (esimeses I ja II kaitsekategooria liikide leiukohti ja püsielupaiku (PEP) avalikus versioonis planeeringujoonistel ei kujutata);
2. kujutada planeeringu avalikus versioonis I, II ja III kaitsekategooria liike ja PEP-e ühe tingmäärgiga „kaitstava liigi leiukoht/püsielupaik“, s.o. kaitsekategooriaid eraldamata.

Eelistatum on variant 2, kus näidatakse ÜP joonistel (sõltuvalt vajadusest ja planeeritavast alast kõiki (nt tiheasustusaladel) või siis maakasutuse planeerimisel olulist tähtsust omavaid (kusagil rohevõrgustikus paiknevate leiukohtade kujutamine võib osutada pigem infomüraks) kaitsealuste liikide leiukohti/püsielupaiku (PEP) ühe tingmäärgiga „kaitstava liigi leiukoht/püsielupaik“, kuid erandina ei kujutata I kaitsekategooria liigi ringikujulisi⁶ PEP-e. Antud märkus peab olema ka planeeringu tekstis ja/või legendis kajastatud. Kui ÜP-ga kavandatakse kaitstavate liikide leiukohtades olulisi maakasutusmuutusi, oleks soovitatav planeeringu piirangute joonistel (kui need vastava täpsusastmega vormistatakse, näiteks tiheasustusaladel) need alad ka vastavalt markeerida (nt alana, kus arendustegevustel arvestada liigikaitse tingimustega), teavitamaks, et antud alade arendamisel on looduskaitse kitsendused, mille sisu täpsustub arendustegevuse käigus.

Maavarad:

VTK peatükis 5.2.2 GEOLOOGIA on nimetatamata, et valla põhjaosas Kootsi – Navesti – Unakvere külade joonest põhja pool on Siluri Llandovery ladestiku Raikküla lademe avamus.

VTK ptk 5.2.3 Tabeli 2 lahtris turvas on valesti kirjutatud maardla nimi Paprika, aga peaks olema Parika.

VTK tabelis 3 on puudu Tääksi II (VILM-057; 20.11.2012 - 19.11.2027; Maanteeamet) ja Tääksi III (VILM-059; 07.01.2013 - 13.11.2031; Aktsiaselts Acropolis) kaevandamislubade andmed.

VTK joonis 7 ei näita valda täies ulatuses. Joonisel võiksid olla ka mäeeraldiste nimetused ja eraldi värviga kaevandatavad maavarad (liiv, kruus, savi, turvas jne)

Ühelt poolt tuleks planeerimisel konfliktide ennetamiseks vältida asustuse ja muude maakasutusviiside, mida võiks kaevandamine häirida, kavandamist kasutuses aga ka veel

---

³ Plans § 75 lg 1 p 11

⁴ KeÜS § 39 lg 3

⁵ LKS § 53 lg 1

⁶ LKS § 50 lg 2

avamata maardlate vahetusse lähedusse ning samuti potentsiaalsete maardlate lähedusse (nt asi on uuringu faasis). Samas peaks planeeringu koostamisel aga arvestama kindlasti sellega, et maavara on vajalik kaevandada ja kuskil peab seda varustuskindluse tagamiseks tegema. Tegemist on aina rohkem päevakajalise teemaga. ÜP koostamisel tuleb maardlate ja potentsiaalsete maardlatega igal juhul arvestada ega saa võtta seisukohta, et kaevandamine ei ole lubatud. Samuti mitte kanda planeeringusse kohustust, et maavara kaevandamise loa taotluse menetlemisel tuleb teha keskkonnamõju hindamine. Tuleb analüüsida, missugused on konfliktid alad. VTK peatükk 5.2.3 MAAVARAD siduda ka strateegiadokumendiga „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“.

Välisõhk ja müra:

LSK ptk 21 kohaselt nimetatakse müra leevendamiseks kaevandamisobjektide ja müratundlike alade vahel raie piiramist. Lisaks tuleks ÜP koostamisel arvesse võtta, et tööstuspiirkonnad tuleks planeerida tiheasustusest piisavalt kaugemale, sest ennekõike neist tulenev lõhna- või mürahairing tekitab hiljem probleeme, mida lahendada on väga raske. Näiteks puidu- ja mööblitööstus (müra, lõhn), ka värvimisega tegelevad remonditöökojad (kemikaalide lõhn), linnu- ja loomakasvatused (lõhn), igasuguste vedelproduktide (kütuste, kütusekomponentide) laadimine ning hoiustamine (lõhn, müra) aga ka tahkekütusel katlamajad (suits, lõhn, müra), karjäärid (tolm, müra) tekitavad probleeme, kui need on elanikele lähedal. Samas tuleks teha vahet saastavamal tööstusel/tootmisel/tegevusel (vt eelpool näiteid) ja vähemsaastavamal (nt erinev käsitöö, teatud väiksem toiduainetööstus), see ära defineerida ning kasutada vähemsaastavama tööstuse ala nn puhveralana. Pargid, terviserajad jms ei sobi kindlasti puhveralaks. Olemasolevate farmide ja loastatud tööstuste saasteainete hajumiskaarte on sisendina võimalik saada keskkonnalubade taotlustest.

Jäätmed:

Üldplaneeringu üks ülesanne on kohaliku tähtsusega jäätmeäritluskohtade⁷ asukoha ja nendest tekkivate kitsenduste määramine. Siinkohal tuleb märkida, et LSK ptk 2 on nimetatud ettevõtete jäätmeäritluskohtad ja avalikud jäätmejaamad läbiseegi. Oma sisult on need erinevad ja ÜP koostamisel tuleks eelkõige tegeleda avalike jäätmejaamade asukoha ja mõjudega. Üldplaneeringu koostamisel tuleb võtta arvesse riigi jäätmekavaga 2014-2020⁸ seatud eesmärgid.

Veekeskkond:

ÜP koostamisel tuleb arvestada Lääne-Eesti vesikonna veemajanduskavas aastateks 2015-2021⁹ ja selle meetmeprogrammis olevaid suuniseid ja piiranguid ning veemajanduskavaga seatud eesmärgid ja meetmeid. Meetmeprogrammis (lisa 1) on esitatud vooluveekogumid, neile rakendatavad meetmed ja välja toodud ka meetme rakendaja. Osadel veekogumitel on märgitud meetme rakendajaks ka kohalik omavalitsus. Seega tuleb üldplaneeringu koostamise käigus üle vaadata valla territooriumile jäävad veekogumid ja meetmed selles osas, kui rakendajaks on märgitud omavalitsus. Tegevuskavas on nimetatud veekogumid, kus tuleb teatud tegevusi piirata (P), vältida (V) või piirata ja vältida (PV). Palume seda ÜP ja selle KSH koostamisel arvestada.

LSK Tabelisse 1 *Põhja-Sakala valla üldplaneeringust ja KSH-st huvitatud ning mõjutatud asutused ja isikud* võiks lisada ka teisi keskkonnalubade omanike (näitena AS Epler&Lorenz, kui Suure-Jaani Jäätmejaama operaator ja vee erikasutusloa nr L.VV/331013 omaja).

⁷ PlanS § 75 lg 1 p 2

⁸ https://www.envir.ee/sites/default/files/riigi_jaatmekava_2014-2020.pdf

⁹ <https://www.envir.ee/et/eesmargid-tegevused/vesi/veemajanduskavad>

VTK ptk 5.2.4 on selgusetu, miks nimetatakse 31.12.2013 seisuga terve maakonna kinnitatud põhjaveevaru, mis on ka vale. Viljandi põhjaveemaardla¹⁰ varu lõppes aastal 2010. Põhja-Sakala vallas on kinnitatud kuni 2020 Võhma põhjaveemaardla¹⁰ varu (Silur 1025 m³/d, Ordoviitsium 3600 m³/d).

VTK ptk Pinnavesi: Põhja-Sakala vallas on lisaks 14 looduslikku järvele ja 11 tehisjärvele ka 21 paisjärve (paisud, kalapääsud, hüdroenergia tootmine, veekogu seisund), mida tuleks käsitleda. Pinnavesi on kasutusel ka heitvee ja sademevee suublatena, mille seisundit tegevusega mõjutatakse. Nimetatud on, et valla territooriumile jääb kokku 10 jõge. Lisaks on keskkonnaregistrisse kantud Põhja-Sakala valla 39 oja, 14 allikat, 21 kraavi ja 11 peakraavi. Kokku 141 veekogu, mida tuleks käsitleda.

VTK ptk Ühisveevärk- ja kanalisatsioon. Peatükk vajab kaasajastamist, kuna andmed on ebatäpsed.

a) Vee erikasutusluba nr L.VV/325616 aktsiaselts Suure-Jaani Haldus, 11351613 (kehtivus 01.01.2015-tähtajatu). Vee erikasutuse piirkond: Viljandi mk, Põhja-Sakala v, Suure-Jaani linn, Kõpu alevik, Olustvere alevik, Kõidama, Lahmuse, Lõhavere, Munki, Navesti, Reegoldi, Sürgavere, Vastemõisa ja Ülde küla.

b) Vee erikasutusluba nr L.VV/330112 Aktsiaselts Võhma ELKO, 10274767 (kehtivus 01.01.2018-tähtajatu). Vee erikasutuse piirkond: Viljandi mk, Põhja-Sakala v, Kõo ja Koksvere küla.

c) Vee erikasutusluba nr L.VV/332164 Aktsiaselts Võhma ELKO, 10274767 (kehtivus 08.03.2019-tähtajatu). Vee erikasutuse piirkond: Viljandi mk, Põhja-Sakala vald, Võhma l
Ülejäänud kehtivad keskkonnalaad on leitavad e-keskkonnaametist¹¹.

Veeseaduse § 24¹ lg 3 kohaselt kannab kohalik omavalitsus valdkonna eest vastutava ministri käskkirjaga kinnitatud reoveekogumisalade piirid kuue kuu jooksul pärast nende kinnitamist üldplaneeringule koos perspektiivis ühiskanalisatsiooniga kaetava alaga, mis ei ole määratud reoveekogumisalaks. Põhja-Sakala vallas on kinnitatud Võhma (keskkonnaregistri kood RKA0840489), Vastemõisa (RKA0840519), Sürgavere (RKA0840518), Suure-Jaani (RKA0840520), Reegoldi (RKA0840517), Olustvere (RKA0840514), Kõpu (RKA0840493), Kõo, (RKA0840525) ja Kõidama (RKA0840516) reoveekogumisalad. Palume LSK ja VTK-d täiendada reoveekogumisala ja perspektiivse ühiskanalisatsiooni teemaga ja seda ÜP-s kajastada.

Põhja-Sakala valla ühiskanalisatsiooni probleemiks on reovee puhastussüsteemide olukord ja heitvee suublade kesine seisund. Näiteks Suure-Jaani linna puhasti ei taga nõuetele vastavat puhastatud heitvee suublasse Lõhavere oja juhtimist. Ettevõtte maksab suuri saastetasusid, kuid keskkonnaseisund ikkagi kannatab. Probleemiks võib kujuneda Kõpu puhastina töötavad biotiigid (puhasti amortiseerunud, kuid biogeenide ärastus peab olema tagatud), Munki septik (puhasti puudub) ja Olustvere biotiigid (mis suviti erkrohelist, õitsevad). Palume teemat kindlasti KSH-s analüüsida.

Teeme ettepaneku analüüsida KSH rohevõrgustiku analüüsi käigus ka sinivõrgustikku (sh kus kattub/toetab), tegevuste mõjusid võrgustikele.

Kiirgus:

VTKs on ära toodud Eesti pinnase radooniriski ja looduskiirguse atlasest pinnakatte kaart, kuid radooni teemat pole kajastatud. Esialgse radooniriski levilade kaardi¹² kohaselt on vald madala kuni kohatiselt kõrge (Suure-Jaani piirkond) radooniriski alal, kus lokaalselt võib esineda kõrge

¹⁰ Kinnitatud Keskkonnaministri 06.04.2006 käskkirjaga nr 406

¹¹ <https://eteenus.keskkonnaamet.ee>

¹² <https://www.envir.ee/sites/default/files/radoonikaart.pdf> (Eesti Geoloogiakeskus, 2004)

ja madala radoonisisaldusega pinnaseid. KSH koostamise käigus tuleks selgitada välja, kas on esinenud radooniga probleeme ja kas mingis piirkonnas vajaks teema täpsustamist. Teeme ettepaneku lisada teema ka KSH väljatöötamise kavatsusse.

Kokkuvõtvalt on Keskkonnaamet seisukohal, et koostatud lähteseisukohad ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsus on asjakohased ja piisavad, kui üldplaneeringu ja selle KSH koostamisel arvestatakse käesolevas kirjas toodud ettepanekute ja soovitustega. VTKs ära toodud ekspertrühma koosseis on Keskkonnaameti pädevusse jäävates teemades asjakohane ja piisav.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Ena Poltimäe
juhataja
Lõuna regioon

Ivo Ojamäe 730 2252
ivo.ojamae@keskkonnaamet.ee

Hille Lapp 510 1507
hille.lapp@keskkonnaamet.ee

DIGITAALALLKIRJADE KINNITUSLEHT

ALLKIRJASTATUD FAILID

FAILI NIMI

FAILI SUURUS

VKIRI_PohSakala_YP_VTK.pdf

519 KB

ALLKIRJASTAJAD

nr.

NIMI

ISIKUKOOD

AEG

1

ENAPOLTIMÄE

45401206537

01.04.2019 16:31:41 +03:00

ALLKIRJAKEHTIVUS

ALLKIRI ON KEHTIV

ROLL/RESOLUTSIOON

ALLKIRJASTAJA ASUKOHT (LINN, MAAKOND, INDEKS, RIIK)

ALLKIRJASTAJA SERTIFIKAADI SEERIANUMBER

0e:1a:49:3e:19:cc:79:e9:5c:07:a1:11:d7:a7:80:40

SERTIFIKAADI VÄLJAANDJA NIMI

VÄLJAANDJA VÖTME IDENTIFIKAATOR

ESTEID-SK 2015

B3 AB 88 BC 99 D5 62 A4 85 2A08 CD B4 1D 72 3B 83 72 47 51

ALLKIRJASÕNUMILÜHEND

30 31 30 0D 06 09 60 86 48 01 65 03 04 02 01 05 00 04 20 BB 98 F6 89 17 29 CE 5E 38 59 B1 35 E0 83 9E 9F 79 8E 0E A7 56 47 CB 44 4AAC A5 EB 27 A7 9C 72

Selle kinnituslehe lahutamatu osa on lõigus "**Allkirjastatud failid**" nimetatud failide esitus paberil.

MÄRKUSED

Käesolev kinnitusleht on informatiivne, milles olev teave kinnitab vaid, et selle äratoodud räsiga allkirjastatud fail eksisteerib. Kinnitusleht ei oma iseseisvat tõendusväärtust. Osapoolte tahteavalduse kehtivust saab kontrollida ainult digitaalselt allkirjastatud failist.

MAAELUMINISTEERIUM

Tõnu Aavasalu
Põhja-Sakala Vallavalitsus

Teie: 05.03.2019 nr 7-1/6-23

Meie: 01.04.2019 nr 4.1-5/722-1

Põhja-Sakala valla üldplaneeringu lähteseisukohad ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsus

Austatud härra Aavasalu

Maaeluministeerium, vaadanud läbi ja analüüsinud Põhja-Sakala valla üldplaneeringu lähteseisukohad ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) väljatöötamise kavatsuse, nõustub nimetatud dokumentides toodud seisukohtade ja põhimõtetega.

Lisaks nimetatud dokumentides toodule märgime järgmist.

1. KSH väljatöötamise kavatsuses ei ole puudutatud väärtusliku põllumajandusmaa ja mullastiku kaitsega seotud küsimusi. Maaeluministeerium on seisukohal, et väärtusliku põllumajandusmaa ja mullastiku kaitsega seonduvat tuleks KSH koostamise raames käsitleda.
2. Üldplaneeringu lähteseisukohtade kohta lisatud kaardil on märgitud väärtusliku põllumajandusmaa massiivid alates kümnest hektarist. Teavitame Teid, et Maaeluministeeriumi poolt välja töötatud väärtuslikku põllumajandusmaad käsitleva seaduse eelnõu (maaelu ja põllumajandusturu korraldamise seaduse muutmise seaduse eelnõu nr 735 SE) menetlus Riigikogus katkes enne selle teist lugemist. Kuigi kehtestatud õiguslikke regulatsioone väärtusliku põllumajandusmaa kohta ei ole, palub Maaeluministeerium väärtusliku põllumajandusmaa määratlemisel järgida nimetatud eelnõus toodud põhimõtteid. Selle kohaselt on väärtuslik põllumajandusmaa maatulundusmaa sihtotstarbega põllumajandusmaa (haritava maa ja loodusliku rohumaa kõlvik) massiiv, mis:
  - asub küla või aleviku territooriumil,
  - mille suurus on kaks hektarit või rohkem,
  - mille kaalutud keskmine boniteet on võrdne või suurem riigi põllumajandusmaa kaalutud keskmisest boniteedist. Selles maakonnas, mille põllumajandusmaa kaalutud keskmine boniteet on riigi keskmisest boniteedist madalam, on väärtuslik see põllumajandusmaa massiiv, mille kaalutud keskmine boniteet on võrdne või suurem selle maakonna põllumajandusmaa kaalutud keskmisest boniteedist.

Esialgsete arvestuste kohaselt on riigi põllumajandusmaa kaalutud keskmine boniteet 41 hindepunkti ja Viljandi maakonna põllumajandusmaa kaalutud keskmine boniteet 42 hindepunkti. Seega osutuvad Põhja-Sakala valla puhul väärtuslikuks põllumajandusmaaks

vähemalt kahe hektari suurused massiivid, mille kaalutud keskmine boniteet on vähemalt 41 hindepunkti.

Nagu me ka oma 12. veebruari 2019. a kirjas nr 4.1-5/262-1 märkisime, võiks väärtusliku põllumajandusmaa massiivide määratlemisel olla abistavaks materjaliks väärtuslikku põllumajandusmaad käsitleva seaduse eelnõu ettevalmistamiseks koostatud abistav kaardimaterjal. Kordame, et nimetatud kaart koostati 2015. aasta alguses, kasutades erinevate andmekogude kaardikihtide (Eesti Topograafiline Andmekogu, PRIA põllumassiivide kaart, maakatastri kaart, mullastikukaart jms) andmeid, nende õigsust looduses kontrollimata. Kaardil võib esineda näiteks piirkondi, kus põllumajandusmaad käsitlev andmestik puudub või kus põllumajandusmaa massiivina käsitletav maa-ala ei ole maatulundusmaa sihtotstarbega. Samuti ei kajasta kaart väiksemaid kui kahe hektari suuruseid põllumajandusmaa massiive. Kokkuvõtlikult tähendab see seda, et olemasoleva kaardi andmete kasutamisel tuleb arvestada asjaoluga, et see võib sisaldada vigu, ebatäpsusi või kohati vananenud andmeid.

3. Oleme seisukohal, et väärtusliku põllumajandusmaa kohta tuleks üldplaneeringus kavandada sellise ulatusega kaitse- ja kasutustingimused, mis kindlustaksid nende maade pikaajalise jätkusuutliku põllumajandusliku kasutamise võimaluse ja selle kaudu riigi toidujulgeoleku. Seejuures teeme ettepaneku kaaluda üldplaneeringu väljatöötamisel põhimõtet määrata väärtusliku põllumajandusmaa maa-alade kohta põllumajandustoodete tootmist tagav maakasutuse juhtotstarve.

4. 2019. aasta 1. jaanuarist kehtima hakanud maaparandusseaduse § 53 kohaselt on Põllumajandusameti kooskõlastusel või loal võimalik juhtida väljaspool maaparandussüsteemi koondatud vett ehk lisavett maaparandussüsteemi. Kui üldplaneeringus elamu-, tootmis- või tööstusalade kavandamisel kavandatakse lisavee juhtimist maaparandussüsteemi, palume maaparandussüsteemi lisavee juhtimise temaatikat käsitleda ka üldplaneeringu koostamisega seotud dokumentides.

5. Palume selguse ja üheselt mõistetavuse tagamiseks kasutada üldplaneeringu dokumentide ulatuses mõistet „väärtuslik põllumajandusmaa“.

6. Palume lisada üldplaneeringust ja KSH-st huvitatud ning mõjutatud asutuste ja isikute loetellu Maaeluministeerium ja Põllumajandusuuringute Keskus.

Kinnitame, et oleme jätkuvalt valmis tegema üldplaneeringu koostamisel igakülgset koostööd, saavutamaks parimad lahendused nii väärtusliku põllumajandusmaa kaitseks kui hea elu- ja ettevõtluskeskkonna, seal hulgas jätkusuutliku põllumajanduse tagamiseks.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Illar Lemetti

Kantsler

Teadmiseks: Rahandusministeerium, Põllumajandusuuringute Keskus

Helve Hunt

625 6511 helve.hunt@agri.ee

Põhja-Sakala Vallavalitsus
Lembitu pst 42
71502 SUURE-JAANI
info@pohja-sakala.ee

01.04.2019 nr 4-27/L

Metsatervenduse Osaühingul on soov olla kaasatud Põhja-Sakala valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise koostamise protsessi.

Metsatervenduse Osaühing (registrikood: 10224657) omab Põhja-Sakala vallas järgmiseid kinnistuid katastritunnustega: 35701:003:1681; 35701:003:1682; 35701:003:1214; 35701:003:0273; 36001:004:0140; 54502:003:0065; 75901:002:0311-0314; 75901:002:0480; 75901:003:0170; 75901:001:0960; 75903:003:1041; 75903:003:1042; 75901:003:0055; 87001:003:1660; 87001:003:1710; 87001:003:1451; 87001:003:1761; 87001:003:1762; 75901:003:0563; 75901:003:0126; 75901:002:0110; 36001:002:0300

Käesolevaga anname ka teada, et soovime olla kaasatud Põhja-Sakala valla üldplaneeringu koostamise vastavalt planeerimiseaduse paragrahvile 76, meie kontakt on kaja@eestimetsad.ee. Palume üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise koostamise protsessi puudutav info saata sellele aadressile.

Ühtlasi anname teada, et soovime oma kinnistustel jätkata tavapärase metsamajandamisega metsaseaduse alusel.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ants Erik
Juhatuse liige
Metsatervenduse OÜ
Tel: 509 1575

Tere

Palun lähtuda Viljandi Vallavalitsuse 11.11.2018 kirjast nr 7-8/4071-1. Täiendavad ettepanekud puuduvad.

Lugupidamisega

Raivo Laidma, planeeringuspetsialist

VILJANDI VALLAVALITSUS

Põhja-Sakala Vallavalitsus

Teie 15.10.2018 nr 7-1/6-1

info@pohja-sakala.ee

Meie 11.11.2018 nr 7-8/4071-1

Üldplaneeringu koostamisest

Täname Teid teavitamast Põhja-Sakala valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamisest.

Soovime teha koostööd kõikides küsimustes, kus teie üldplaneeringuga kavandatavatel maakasutustingimustel võib eeldada omavalitsuse piire ületavat mõju. Kindlasti palun Viljandi Vallavalitsust teavitada, kui maakonnaplaneeringus määratud roheline võrgustiku piire täpsustades käsitlete selle struktuurielemente, mis asuvad Viljandi ja Põhja-Sakala valla piiril, kuid millel puudub omavaheline sidusus (nn astmelauad). Samuti palun juhtida meie tähelepanu, kui kavandate omavalitsuse piire ületavate erateede määramist avalikuks kasutamiseks.

Üldplaneeringu koostamisega seotud teated palun edastada elektrooniliselt aadressil viljandivald@viljandivald.ee

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Alar Karu
Vallavanem

Raivo Laidma
Planeeringuspetsialist
435 0115

Põhja-Sakala Vallavalitsus
Lembitu pst 42
71502 Põhja-Sakala vald, Suure-Jaani linn
Viljandi maakond

Teie: 05.03.2019 nr 7-1/6-23
Meie: 05.04.2019 nr
16-6/18-2759-004

**Ettepanekud Põhja-Sakala valla
üldplaneeringu lähteseisukohtade ja
keskkonnamõju strateegilise hindamise
väljatöötamise kavatsuse kohta**

Austatud Tõnu Aavasalu

Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet on tutvunud Põhja-Sakala Vallavalitsuse 05.03.2019 kirjaga nr 7-1/6-23 „Üldplaneeringu lähteseisukohtadele ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse kohta ettepanekute küsimine“ ning kirjas oleval lingil üldplaneeringu lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse materjalidega.

Toome alljärgnevalt välja mõned ettepanekud, mis puudutavad raudteeohutuse valdkonda seoses üldplaneeringu ruumilise arenguga ning võivad olla kitsendavateks tingimusteks ja/või mõjutada inimeste tervist ja heaolu:

- 1) Maa sihtotstarvete määramisel, samuti näiteks elamupiirkondade planeerimisel ja rajamisel tuleb analüüsida inimeste võimalikke liikumisteid (sh pendelliikumine üle raudtee), et olemasolevad ülesõidu- ja käigukohad oleksid võimalikult hästi kasutatavad (poleks vaja uusi eraldiseisvaid ületuskohti, piisab platvormide juures kõiki rööpapaare ületavatest ülekäikudest). Reeglina pole uute samatasandiliste ületuskohtade rajamine kuigi otstarbekas.
- 2) Juhul kui planeeritakse uusi raudteeülekäigukohti (sh kergliiklusteede rajamise käigus), tuleb need lahendada selliselt, et liikumisteid oleksid üheaegselt nii ohutud kui ka optimaalsed – arvestatakse väljakujunenud liikumisteid, vajadusel eraldatakse raudtee ümbritsevast keskkonnast vajalikus ulatuses aiaga, likvideeritakse omavoliliselt tekkinud ületuskohad. Nõutav turvavarustus ületuskohtadel peab olema toimiv ja lahendatud nii, et seda kasutataks õigesti (märgistus nähtav, puudub möödapõike võimalus);
- 3) Võimalusel tuleb vältida raudteeni ulatavate tupiktänavate projekteerimist, sest see loob soodsa võimaluse ebaseaduslike raudteeületuskohtade tekkeks. Ebaseadusliku (illegaalse) ületuskoha all mõistetakse nn isetekkelist raudteeületuskohta, millel puudub hooldaja ja mis ei ole ette nähtud raudtee ületamiseks. Isetekkelised raudteeületuskohad kujutavad endast ohtu selle ületajale ega vasta ületuskoha nõuetele;

4) Palume juba planeeringu tasandil võimalusel nõuet raudtee ääres asuvate lasteasutuste, välispordirajatiste (staadion) ja elamute kruntide raudteepoolse külje piiramiseks aia või taimestikuga, et vältida laste ja elamupiirkonnas ka loomade ootamatut sattumist raudteemaale.

5) Haljastuse osas (sh pargid, puhkealad) soovitame mitte planeerida kõrghaljastust (puid sh viljapuid) rööbasteele lähemale kui 10 m äärmisest rööpast, põhjusteks on nii tuleohutuse kui ka nähtavuse tagamise vajadus raudteel.

Eeltoodud ettepanekuid arvesse võttes on keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsus lähtudes TTJA pädevusvaldkonnast piisav ja asjakohane.

Palume Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametit ka edaspidi Põhja-Sakala valla territooriumi üldplaneeringu koostamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise menetluses kaasata kui asjaomast asutust. Kontaktiks menetluses on info@ttja.ee

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kati Tamtik

ehitusosakonna juhataja

Kristina Fuks-Kuus 6672063

kristina.fuks-kuus@ttja.ee

MAANTEEAMET

Kaja Notta
Põhja-Sakala Vallavalitsus
Lembitu pst 42
71502, Suure-Jaani, Viljandi
maakond
info@pohja-sakala.ee

Teie 05.03.2019 nr 7-1/6-23

Meie 12.04.2019 nr 15-2/18/48493-5

Ettepanekud Põhja-Sakala valla üldplaneeringu lähteseisukohtadele ja KSH väljatöötamise kavatsusele

Olete pöördunud Maanteeameti poole ettepanekute saamiseks Põhja-Sakala valla üldplaneeringu lähteseisukohtadele ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) väljatöötamise kavatsusele. Põhja-Sakala valla üldplaneering ja KSH on algatatud Põhja-Sakala Vallavolikogu 27.09.2018 otsusega nr 74.

Võttes aluseks planeerimisseaduse (PlanS), ehitusseadustiku (EhS) ja Maanteeameti põhimääruse (PM), esitab Maanteeamet Põhja-Sakala valla üldplaneeringu (edaspidi planeering) lähteseisukohtadele ettepanekud ning hinnangu KSH väljatöötamise kavatsuse asjakohasuse ja piisavuse kohta.

1. Teedevõrgustiku, sealhulgas riigiteede ja kohalike teede üldise asukoha määramine:
  - 1.1. Integreerida planeeringusse riigihalduse ministri 06.04.2018 käskkirjaga nr 1.1-4/75 kehtestatud Viljandi maakonnaplaneeringuga 2030+ kavandatud teedevõrgustik - so riigiteede perspektiivsed trassid sh ristumiskohad, kogujateed jms.
  - 1.2. Analüüsida kohaliku teedevõrgustiku piisavust juurdepääsude tagamisel ning määrata perspektiivsete kohalike teede (sealhulgas jalgratta- ja jalgteede) üldised asukohad.
  - 1.3. Määrata olemasolevate ja kavandatud teede funktsioonid: näiteks kohalik tee, avaliku kasutusega eratee.
  - 1.4. Maanteeamet on edastanud kohalikule omavalitsusele riigiteede ja kohalike teede andmed vektorkujul 21.01.2019 seisuga. Palume joonistele kanda riigiteede numbrid ning eristada riigiteed kohalikest teedest erineva leppemärgiga. Soovitame kujutada kergliiklusteid joonistel leppemärgiga (nt punktiirjoonena), mis ei kataks selle all olevat riigi- või kohalikku teed.
2. Riigiteest tekkivate kitsenduste määramine, sealhulgas tänava kaitsevööndi laiendamine, riigitee kaitsevööndi vähendamine:
  - 2.1. Riigitee kaitsevööndi laiuse käsitlemisel lähtuda EhS § 71 lõikest 2 ja tänava puhul sama paragrahvi lõikest 3.
  - 2.2. Olustvere ja Kõpu alevikku läbivad riigiteed on EhS § 92 lg 3 mõistes tänavad. EhS § 71 lg 3 alusel oleme hinnanud nimetatud asulaid läbivate riigiteede kaitsevööndite ulatust. Välja kujunemata hoonestusjoone, linnalise liikluskeskkonna puudumise tõttu ja tee funktsioonist lähtuvalt, teeme ettepaneku määrata alljärgnevatel riigiteedel kaitsevööndi laiuseks 30 m äärmise sõiduraja välimisest servast:
Riigitee nr 24116 Suure-Jaani – Olustvere km 5,119 - 5,796

Riigitee nr 92 Tartu - Viljandi - Kilingi-Nõmme km 94,140 - 94,740

- 2.3. Juhul kui olemasolev hoonestusjoon jätkub väljaspool linna ja alevikke, kaalub Maanteeamet kohaliku omavalitsuse põhjenduste alusel EhS § 71 lõikest 2 tuleneva kaitsevööndi laiuse vähendamist.
  - 2.4. Peale planeeringu kehtestamist tuleb kaitsevööndi laiuseid kajastav joonis esitada Maanteeametile GIS või CAD formaadis.
3. Planeeringuala üldiste kasutus- ja ehitustingimuste määramine:
- 3.1. Määrata tingimus, et riigitee kaitsevööndisse üldjuhul hooneid ei kavandata. Juhul, kui hoonete kavandamine on põhjendatud väljakujunenud hoonestusjoonega, määrata tingimus, et arendaja peab arvestama liiklusest tulenevate häiringute (müra, saaste, vibratsioon) kahjuliku mõjuga. Normidele vastavuse tagamine, leevendavate meetmete kasutusele võtmine ja finantseerimine on arendaja kohustus.
  - 3.2. Soovitame müratundlikke alasid/objekte riigiteede mõjupiirkonda mitte planeerida.
  - 3.3. Juurdepääsu tagamiseks riigiteele, määrata tingimus mitut kinnistut teenindava eratee avalikult kasutatavaks määramiseks, vajadusel transpordimaa kavandamiseks ja vastavalt EhS-le teeregistrisse kandmiseks.
  - 3.4. Juurdepääsu tagamiseks riigiteele määrata tingimus, et kinnistute maakorralduslikul jagamisel tuleb juurdepääs tagada seni kinnistut teenindanud juurdepääsu kaudu ühiselt ning uutel moodustatavatel katastriüksustel puudub õigus igapähe eraldi juurdepääsu saamiseks riigiteelt.
  - 3.5. Määrata tingimus, et riigiteega külgneva ehitustegevuse kavandamisel detailplaneeringu koostamise kohustuseta alal, tuleb reeglina kasutada juurdepääsuks kohalikke teid ja olemasolevaid ristumisi riigiteega.
  - 3.6. Terviklike ruumilahenduste saavutamiseks riigiteedelt juurdepääsude kavandamisel selgitada välja avalik huvi, määrata kohustus detailplaneeringu koostamiseks juhul kui arendusalale puudub olemasolev juurdepääs ja / või on vajalik juurdepääsude tagamine / säilitamine avalikult kasutatavalt teelt ala lähinaabritele.
  - 3.7. Jalgratta- ja jalgteed tuleb üldjuhul kavandada väljapoole riigitee transpordimaad. Juhul kui üldplaneering ei täpsusta ruumivõimalusi kergliiklustee rajamiseks eramaadel, määrata tingimus, et projekteerimistingimused kergliiklustee rajamiseks antakse läbi avatud menetluse.
  - 3.8. Määrata tingimus, et põhjendatud juhul tuleb suurendada kaevandatavatele aladele juurdepääsuteede, kaasa arvatud riigiteede, kandevõimet või viia neid muul moel liikluskoormusega vastavusse.
  - 3.9. Määrata rajatise asukoha kooskõlastamise vajadus riigitee omanikuga juhul, kui rajatise kõrgus (tuulikute puhul lisada labade pikkus) on suurem kui kaugus äärmise sõiduraja välimisest servast.
  - 3.10. Arvestades riigiteede võimalikku teemaa laiendamise vajadust teede rekonstrueerimise käigus, kaaluda riigiteedele 20 m laiuste tehnoloogiliste vööndite määramise vajadust äärmise sõiduraja välimisest servast tee ohutuse tagamiseks, perspektiivseteks teede õgvendusteks ja laiendusteks, koguja- ja kergliiklusteede välja ehitamiseks, avalikes huvides vajalike tehnovõrkude- ja rajatiste paigutamiseks ning teede püsivust tagava veerežiimi parandamiseks. Kuni 10 m laiuse kaitsevööndi puhul lugeda tehnoloogilise vööndi laiuseks kuni 10 m. Maakasutustingimuseks seada, et tehnoloogilises vööndis ehitustegevuse planeerimisel tuleb tee ohutuse tagamiseks kaasata Maanteeamet.
  - 3.11. Uute arendus- ja elamualade kavandamisel analüüsida olemasoleva teedevõrgu võimekust ja vastavust. Tingimuste määramisel lähtuda asjaolust, et Maanteeamet ei võta arendustegevuse vajadustest tingitud uute teelõikude rajamise ja riigiteede ümberehitamise kohustust. Tingimuste määramisel tagada ühistranspordiga ligipääsetavus.

- 3.12. Tingimuste määramisel lähtuda asjaolust, et riigitee kui rajatise püsivuse ja toimimise tagamiseks üldjuhul ei juhita arendusalade sademevett riigitee kraavidesse.
  - 3.13. Tehnovõrkude kavandamist riigitee transpordimaale tuleb vältida kuna transpordimaa on vajalik eelkõige tee ja selle koosseisu kuuluvate rajatiste paigutamiseks.
  - 3.14. Planeeringut koostades tuleb soodustada ühissõidukite eeliskasutamist, vähendades sellega transpordi negatiivset mõju keskkonnale ja sellest põhjustatud tervisekahjustusi ning aidates kaasa liiklusõnnetuste ja liiklusummikute ärahoidmisele;
4. Liikluskorralduse üldiste põhimõtete määramine:
- 4.1. Lähtuda riigitee funktsioonist teenindada eelkõige läbivat liiklust ja arvestada et, kohalikku liiklust teenindab eelkõige kohalik tee. Planeeringulahendusega vältida kohaliku liikluse suunamist transiitliiklusega teele.
  - 4.2. Arendusalade juurdepääsud lahendada läbi kogujateede, mis on ühendatud riigiteega ühise ristumiskoha kaudu. Määrata perspektiivse ja olemasoleva suletava juurdepääsu asukoht avalikult kasutatavale teele.
  - 4.3. Pendelliikluse vältimiseks on soovitatav kavandada piirkonna liiklussagedust suurendavad arendused keskustesse.
  - 4.4. Vältida planeeringulahendust, mis tingib vajaduse hajaasustusega piirkonnas riigitee pidevaks ületamiseks.
  - 4.5. Planeeringus määrata põhimaanteega nr 92 külgnevate arendusalade juurdepääs olemasolevate teede ja tänavate ristumiskohtade kaudu. Planeeringus näidata arendusalade toimimiseks perspektiivsete kohalike teede/tänavate/kogujateede asukohad. Põhimaanteele võib uusi ristumiskohti planeerida ainult erandkorras ja lähtudes tee ohutuse põhimõtetest. Olemasolevad üksikute kinnistute ristumiskohad säilivad senise maakasutuse tarbeks juhul, kui ristumiskoht ei halvenda põhitee ohutust.
  - 4.6. Liiklejate ohutuse tagamiseks ja riigitee korrakohaseks kasutamiseks ei ole parkimine riigiteel lubatud. Arendusalade, sh avaliku kasutusega alade, planeerimisel (puhkealad, supluskohad jm) kavandada lahendus, kus parkimine toimub väljaspool riigiteed ja alaga samal teepoolel.
5. Märkused KSH väljatöötamise kavatsusele:
- 5.1. KSH käigus hinnata riigiteede liiklusest tulenevaid negatiivseid mõjusid (müra, vibratsioon, visuaalne häiring, vms) elanikkonna heaolule ja tervisele lähtudes kavandavast üldplaneeringu lahendusest.
  - 5.2. Riigiteede müra ja selle leevendamist käsitleda atmosfääriõhu kaitse seaduse § 64 alusel, sh arendaja kohustusi müra normtasemetest lähtuvalt.
  - 5.3. Käsitleda KSH-s tööstuse- ja kaevandamisega seotud objektid ning analüüsida võimalike väljaveoteede, sh riigiteede, vastavust kavandatavale tegevusele. Analüüsist lähtuvalt näha ette teede kandevõime tõstmine, meetmed liiklusohutuse tagamiseks, vms meetmed

Palume planeeringus kasutada riikliku teeregistri põhiseid teede nimetusi ja numbreid (vt link allpool). Planeering kooskõlastada Maanteeametiga. Kooskõlastamisel palume esitada meie kirjale vastava ülesehitusega ülevaade (näiteks tabelina) Maanteeameti ettepanekute arvestamise kohta planeeringulahenduse väljatöötamisel.

Oleme valmis koostööks planeeringu koostamisel ning vajadusel selgitama ja täpsustama käesoleva kirjaga esitatud ettepanekuid.

Lisa: Juhime tähelepanu Maanteeameti veebilehelt leitavale asjakohasele teabele:
Maakonnaplaneeringuid täpsustavad riigimaanteede teemaplaneeringud
(www.mnt.ee/Tee/Ehitusobjektid/Teemaplaneeringud)
[Transpordi arengukava](#)
[Riigimaanteede teehoiukava](#) ja juhenddokumendid (www.mnt.ee/Tee/Teehoiukava ...)
Tolmuwabad katted kruusateedele: [objektid](#) aastateks 2019 - 2022
[Riigiteede liigid](#) (www.mnt.ee/Tee/Eesti teedevõrk)
[Riiklik teeregister](https://teeregister.mnt.ee/reet/home) (https://teeregister.mnt.ee/reet/home)
[Liiklussageduse statistika](#) (www.mnt.ee/Ametist/Statistika/Liiklussageduse ...)
[Liiklusloendus kergliiklusteedel](#) (www.mnt.ee/Tee/Liiklussagedus)
Välisõhus leviva müra vähendamise [tegevuskava](#) (www.mnt.ee/Tee/Müra ja välisõhk/Välisõhus ...)
Strateegiline [mürakaart](#) (www.mnt.ee/Tee/Müra ja välisõhk/Müra/Strateegiline mürakaart)
[Õhusaaste](#) (www.mnt.ee/Tee/Müra ja välisõhk/Õhusaaste)
Eesti loomaõnnetuste andmebaas ja [kaardirakendus](#) (www.mnt.ee/Tee /Elusloodus)
Käsiraamat „[Loomad ja liiklus Eestis](#)“ (www.mnt.ee/Tee /Elusloodus/Käsiraamat ...)
[Seminari materjalid](#) "Loomad ja maanteed" (12.05.2010)
Tee ehitus-, rekonstrueerimis- ja taastusremondi[objektid](#) (www.mnt.ee/Tee/Ehitusobjektid/Tee ehitus-...)
[Eelprojektid](#) (www.mnt.ee/Tee/Ehitusobjektid/Eelprojektid)
Majandus- ja taristuministri 5. augusti 2015. a määrus nr 106 „Tee projekteerimise normid” Lisa
„Maanteede
projekteerimismid“ https://www.riigiteataja.ee/aktilisa/1070/8201/5014/MKM_m106_lisa.pdf

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Marten Leiten

planeeringute menetlemise talituse juhataja

Lisad:

Priit Palgi

7408122 Priit.Palgi@mnt.ee

From: Jüri Soovik <Jyri.Soovik@rescue.ee>
Sent: Friday, April 12, 2019 12:20 PM
To: Põhja-Sakala Vallavalitsus <pohja-sakala@pohja-sakala.ee>
Subject: Üldplaneeringu koostamise kaasamisest

Tere

Oleme tutvunud üldplaneeringu lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse materjalidega.

Oleme oma ettepanekud ja seisukohad Põhja-Sakala valla üldplaneeringu koostamiseks edastanud 14.novembril 2018 a ja 22.veebruaril 2019 a. Palume nendega arvestada ka edaspidi.

Planeeringu koostamisega seotud küsimustes on Päästeameti poolne kontaktisik Lõuna päästkeskuse Viljandimaa päästepiirkonna juhataja Jüri Soovik.

Lugupidamisega

PÄÄSTEAMET

Lõuna päästkeskus Viljandimaa päästepiirkond

Jüri Soovik
Päästepiirkonna juhataja

mob: +372 5061706

tel: +372 4354512

Riia mnt 6 | 71020 Viljandi | Eesti

www.paastemet.ee

TORI VALLAVALITSUS

Põhja-Sakala Vallavalitsus
info@pohja-sakala.ee

Teie 05.03.2019 nr 7-1/6-23
Meie 16.04.2019 nr 6-2.1/712-1

Ettepanekud üldplaneeringu lähteseisukohtadele ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse kohta

Küsisite oma 05.03.2019 kirjaga nr 7-1/6-23 Tori Vallavalitsuse ettepanekuid kirjale lisatud Põhja-Sakala valla üldplaneeringu lähteseisukohtadele ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse kohta. Põhja-Sakala valla üldplaneering ning keskkonnamõju strateegiline hindamine algatati Põhja-Sakala Vallavolikogu 27.09.2018 otsusega nr 74.

Olles läbi vaadanud Teie poolt edastatud materjalid, anname teada, et Tori Vallavalitsusel ei ole ettepanekuid Põhja-Sakala valla üldplaneeringu lähteseisukohtadele ja keskkonnamõjude strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse kohta.

Palume Teid ka edaspidi kaasata Tori Vallavalitsus Põhja-Sakala valla üldplaneeringu koostamise etappidesse.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Signe Rõngas
abivallavanem

Kristjan Kullerkan
vallaarhitekt
kristjan.kullerkan@torivald.ee

Põhja-Sakala Vallavalitsus
pohja-sakala@pohja-sakala.ee

Teie 05.03.2019
Meie 18.04.2019

nr 7-1/6-23
nr 14-11/1654-3

**Ettepanekud Põhja-Sakala valla
üldplaneeringu lähteseisukohtade
ja keskkonnamõju strateegilise
hindamise väljatöötamise kavatsuse
kohta**

Põhja-Sakala Vallavalitsus esitas 05.03.2019 kirjaga 7-1/6-23 Rahandusministeeriumile tutvumiseks ja ettepanekute saamiseks Põhja-Sakala valla üldplaneeringu lähteseisukohad ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi KSH) väljatöötamise kavatsuse materjalid. Põhja-Sakala valla üldplaneering algatati 27.09.2018 Vallavolikogu otsusega nr 74.

Üldplaneeringu ala on kogu Põhja-Sakala valla territoorium. Üldplaneeringu eesmärk on Põhja-Sakala valla territooriumil ruumilise arengu põhimõtete kujundamine ning maa- ja veealade kasutus- ja ehitustingimuste määramine, luues eeldused piirkonna jätkusuutlikuks arenguks.

Tutvunud üldplaneeringu lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsusega ning lähtuvalt PlanS § 81 lõikest 2, on Rahandusministeerium seisukohal, et Põhja-Sakala Valla üldplaneeringu lähteseisukohtades on käsitletud olulisi põhimõtteid, mis on suunisteks edasisele üldplaneeringu koostamisele. KSH väljatöötamise kavatsus on koostatud piisavalt ning asjakohaselt. Ühtlasi teeme järgmised ettepanekud:

1. Planeerimisseaduses on sätestatud § 11 teabe piisavuse põhimõte, mille kohaselt planeerimisalase tegevuse korraldaja peab planeerimisel arvesse võtma asjakohaseid ruumilist arengut mõjutavaid strateegiaid, riskianalüüse, kehtivaid planeeringuid, arengukavasid ning teisi ruumilist arengut mõjutavaid dokumente ja muud asjakohast teavet. Põhjalikumalt on planeerimisseaduse ptk 2 sätestatud olulistest põhimõtete rakendamisest kirjutatud juhendmaterjalis „Planeerimise põhimõtete rakendamine“, mis on kättesaadav aadressilt https://planeerimine.ee/static/sites/2/planeerimise-pohimotted_2016.pdf. Sellest tulenevalt palume arvestada Viljandimaa kohalike omavalitsuste poolt heaks kiidetud Viljandi maakonna arengustrateegiat 2030+ ja selle tegevuskava.
2. Valla keskuste arengu kavandamisel võtta aluseks Viljandimaa maakonnaplaneeringus 2030+ toodud keskuste võrgustiku kavandamise põhimõtted, keskuste hierarhia ning soovitatavad teenustasemed.
3. Palume lisada üldplaneeringu koostöötajate ning kaasatavate tabelisse Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi (kelle vastutusvaldkond üldplaneeringutes on elamumajandus, energiatõhusus, taastuvenergeetika jne), Keskkonnaministeeriumi (kelle vastutusvaldkonnas on riigi omandis olevate ja Keskkonnaministeeriumi

valitsemisel olevate maadega seonduv jne), Kaitseministeeriumi (kelle vastutusvaldkonnas on taktikaalade, tuulegeneraatorite ja kõrgehitistega seonduv jne) ja Maaeluministeeriumi (kelle vastutusalas on säästliku maakasutuse ja väärtuslike põllumajandusmaade käsitus jne).

Palume hoida Rahandusministeeriumi regionaalhalduse osakonna Viljandi talitust kursis Põhja-Sakala valla üldplaneeringu menetlusega ja teavitada kõikidest avalikest aruteludest. Vastavalt PlanS § 81 lõikele 3 palume esitada üldplaneeringu eelnõu Rahandusministeeriumile täiendavate koostöötegijate ja kaasatavate isikute ning asutuste määramiseks.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kaia Sarnet
regionaalvaldkonna asekanstler

Tiia Kallas 715 5892
Tiia.Kallas@fin.ee

Põhja-Sakala Vallavalitsus
Lembitu pst. 42
Suure-Jaani
Põhja-Sakala vald 71502
Viljandi maakond

Üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise koostamise protsessi kaasamine

Valga Puu OÜ-1 on soov olla kaasatud Põhja-Sakala valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise koostamise protsessi.

Valga Puu OÜ (registrikood: 10600304) omab Põhja-Sakala vallas järgmiseid kinnistuid (nimekiri lisatud).

Käesolevaga anname ka teada, et soovime olla kaasatud Põhja-Sakala valla üldplaneeringu koostamisse vastavalt planeerimisseaduse paragrahvile 76, meie kontakt on info@valgapuu.ee.

Ühtlasi anname teada, et soovime oma kinnistustel jätkata tavapärase metsamajandamisega metsaseaduse alusel.

Lugupidamisega

Mihkel Matsin
juhatuse liige
Valga Puu OÜ
/allkirjastatud digitaalselt/

Valga Puu OÜ
Palu talu
Tõrva vald
Valgamaa 68401
www.valgapuu.ee

Tel. +372 767 0370
Fax. +372 766 3748

info@valgapuu.ee

Reg. nr. 10600304
Kmk reg. nr. EE100578827

IBAN: EE921700017001984105